

**SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ
R. K. AMERIKOJE**

APSAUGOS SKYRIUS
Susivienijimas turi net penkis Apaugos Skyrius. Pomirtinės išmokamos po 150 dol., 250 dol., 500 dol., 750 dol., 1,000 dol., 2,000 dol. ir 3,000 dol. Mėnesinės į šiuos skyrius mokama pagal narių amžių.
Susivienijimas turi taipgi ir Vaikų Skyrių, su L. R. K. AMERIKOJE
222 South 9-th Street Brooklyn, N. Y.
kurie moka metams \$2.50. Apauga, jiems mokama proporcingai pagal konstituciją.

GARSAS

Susivienijimo Lietuvių R. Katalikų Amerikoje Organas

Entered as Second Class Matter May 21, 1917, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of August 24, 1912.

**SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ
R. K. AMERIKOJE**

PARALPOS SKYRIUS
Mokantiems 25c į mėnesį, pašalpa užmokama \$3.50 savaitėje.
Mokantiems 50c į mėnesį, pašalpa užmokama \$7.00 savaitėje.
Mokantiems 75c į mėnesį, pašalpa užmokama \$10.50 savaitėje.
Mokantiems \$1.00 į mėnesį, pašalpa užmokama \$14.00 savaitėje.
Mokantiems \$1.50 į mėnesį, pašalpa užmokama \$21.00 savaitėje.
R. L. R. K. AMERIKOJE
222 South 9-th Street Brooklyn, N. Y.

No. 36

KAINA 5c.

KETVIRTADIENIS, RUGSĖJO (SEPT.) 7 D., 1922

SINGLE COPY 5c.

Vol.-Metai VI

Iš Visur

MINKSTŪJŲ ANGLIŲ DARBININKŲ STREIKAS PITTSBURGO DISTRIKTE PASIBAIGĖ.

Pittsburgh, Pa. — Rugsėjo 30 d. pasibaigė minkstųjų anglių darbininkų streikas, kuomet kompanijų atstovai pasirašė sutartį su darbininkų atstovais.

BONUSŲ BILIUS PRIIMTAS.

Vašingtonas. — Senatas priėmė balsų didžiama karėviamas bonusų bilių. Manoma, kad tą bilių prezidentas užvetuos.

KATALIKŲ GELEZINKE LIČIŲ FRANCIJOS MITINGAS.

Paryžius. — Čia įvyko seimas katalikų unijos gelžekelių darbininkų, kurin buvo susirinkę atstovų iš 350 skyrių. Seimas prasidėjo su iškilmingomis mišiomis, kurias laikė vyskupas. Ši unija, įkurta 24 metai atgal, turi daugiau negu 100,000 narių.

Cape Girardeau, Mo. — Rugsėjo 1 d. čia sudužo pasazierimis St. Louis — San Francisco traukinis.

New Yorkas. — Sugrįžęs iš Europos Vokietijos ambasadorius, Otto Wiedfeldt, išreiškė mintį, kad Vokietija tikisi Jungtinių Valstybių pagalbos. Nors jAVai ir gerai užderėjo, visgi delto tas neisgelbės tautos.

Praga. — Formaliai pasirašyta Čeko-Slovakijos ir Jugoslavijos sutartis.

Maskva. — Sužinojus, kad Jungtinės Valstybės žada siųst tyrinėjimo komisiją Rusijon, Sovietų Rusijos valdžia paskelbė, kad ji ant to sutinkanti.

Cumberland, B. C. — Įvykus mainose eksplozijai, užmušta 15 žmonių, o 16 sužeista.

Borlynas. — Rusija nori gautis Vokietijos prekių kreditan.

New Yorkas. — Švietimo departamentas New Yorko miesto viešųjų mokyklų išlaikymui 1923 metams prašo 95,000,000 dolerių.

New Yorkas. — Susimūšus požeminiams traukiniams, daug žmonių tapo sužeista.

LIETUVOS VYRIAUSYBĖS ATSAKYMAS AMBASADORIŲ KONFERENCIJOS PIRMININKUI.

Lietuvos pripažinimo de jure klausimu.

Jų Ekscelencijai Ponui Raimondni Poincarė Ambasadorių Tarybos Pirmininkui.

Paryžius. Kaunas, 1922 m. rugp. 4 d. PONE PIRMININKE!

Lietuvos Vyriausybė didžiausiu pasitenkimimu priėmė Ambasadorių Konferencijos notą, kur jai pranešta apie Francuzijos, Didžiosios Britanijos, Italijos ir Japonijos Vyriausybių nutarimą pripažinti Lietuvos Vyriausybę de jure.

Kai dėl sąlygų, su kuriomis Konferencija laikė savo pareiga tą pripažinimą surišti, aš turiu garbės pareikšti štai ką:

Lietuvos Vyriausybė, kuri pasirašė Barcelonos Konvenciją ir Statutą dėl internacionalės reikšmės plaukiojamųjų vandens kelių sutvarkymo, yra parodžiusi savo įsitikinimą, kad plaukiojimo laisvė ir vėliau lygybė tiems vandens keliams yra reikalingi. Todėl ji sutinka ištisai ir pilnai priimti ir saugoti Versalės Traktato nustatymus kiek jie liečia Nemuną navigacijos sutvarkymui.

Kadangi minėti Versalės Traktato nustatymai yra taikinti tikrai taikos metu, Lietuvos Vyriausybė nesivėlins su jais susiderinti tuojau, kai tik Lenkijai, kuri prieštaraudama savo iškilmingiems pasižadėjimams Lietuvai, laiko dabar Lietuvos teritorijas, grąžins garbę savo parašui ir tuo budu leis Lietuvai užmegsti su ja draugingus santykius ir atidaryti Nemuną laisvai navigacijai.

Lietuvos Vyriausybė taip pat yra įsitikinusi, kad jos pripažinimo de jure Santarvės ir Sąjunginės Valstybės nematys daugiau jokios kliuties Klaipėdos teritorijai prie Lietuvos prijungti. Lietuvos Vyriausybė su dėkingumu prisimena (Santarvės) Valstybių atsakymą Vokiečių Delegacijai Taikos Konferencijoje 1919 m. birželio 16 d., kur yra pareikšta, kad "kalbamasis kraštas visada buvo Lietuvių, ir kad "Klaipėda ir jos sritys bu-

siančios perduotos Santarvei ir Sąjunginėms Valstybėms, nes Lietuvių teritorijos statusas dar nėra nustatytas". Kadangi tas nustatymas dabar reikia laikyti Lietuvos Vyriausybės pripažinimu de jure jau įvyktu, tai Lietuvos Vyriausybė tikisi, kad Santarvės ir Sąjunginės Valstybės teiks padaryti nutarimą kai dėl perdavimo Lietuvai visų teisių ir titulių Klaipėdos kraštą, kuriuos josios laiko, eidamos Versalės traktato 96 straipsniu.

Prašau priimti, Pone Pirmininke, mano labai aukštos pagarbos pareiškimą.

V. Jurgutis, Lietuvos Respublikos Užsienių Reikalų Ministeris.

Arlington, N. J. — E. I. du Pont de Nemours Co. dirbtuvė įvykusioj eksplozijoj žėsi žmonės sužeista, iš kurių vienas pasimirė.

Londonas. — Anglijos vyriausybė įsakė sunaikinti šešis didelius karo laivus.

Vašingtonas. — Iš Vašingtono esame gavę žinią, kad kun. F. Kemėsis nuo rugsėjo 1 d. pasitraukęs iš Atstovybėje užimtos vietos. Eisiąs toliau socialius mokslus katalikų universitete Vašingtone.

Dublinas. — Mušiuose tarp airių prie Kelmalock įvyko buvo nepatogi rengti prakalbas arba po stubas vaikščioti užrašinėjant naujus narius. Bet dabar jau prasideda patsai patogus laikas, kurį reikią taip išnaudoti, kad iki gruodžio 31 d. S. L. R. K. A. padvigubintume ir nariais ir kapitalu. Tas nebus sunku atsiekti, jei tik VISI Susiv. nariai ir narės STOSIME Į DARBĄ ir bendromis jėgomis bent porą

Topeka. — Kansas valstijos gubernatorius Allen savo kalboj vietnam kliube pareiškė, kad svetimšaliai yra šiai šaliai labiau ištikimi, negu Amerikoje gimę.

TELEGRAMAS IŠ FEDERACIJOS KONGRESO.

Boston, Mass. — Rugsėjo 5 d. čia prasidėjo Amerikos Lietuvių R. Katalikų Federacijos Kongresas su iškilmingomis šv. Mišiomis, kurias atlaikė kun. Švagzdys. Pamokslą pasakė kun. Čekota.

Kongreso pirm. J. B. Šaliunas, pagalbininku kun. Virmauskas, raštininkai: Leonaitė ir Bugnaitis. Rezoliucijų Komisijai: L. Šimutis, Vaškiūtė ir Kunigai: Kemėsis, Česaitis ir Jakaitis. Delegatų 75. Upas geras. Lietuvos Atstovas V. Čarneckis pribus antroje Kongreso dienoje.

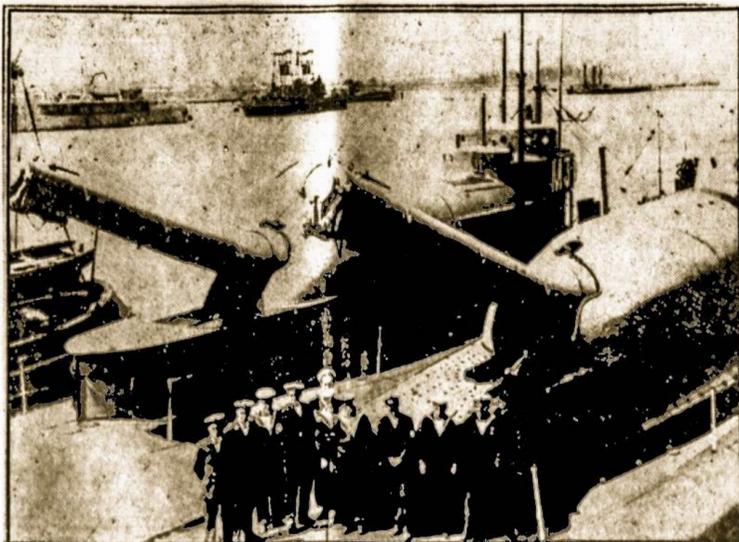
S. L. R. K. A. Kontesto Darbas Atsinaujina.

Stokime į darbą visi. S. L. R. K. A. pereitas Seimas užyrė Centro Valdybos pradėtąjį naujų narių vajeus kontestą ir nutarė kontesto laiką prailginti iki gruodžio 31 dienos, 1922, kad visoms kuopoms darbuotojams laikus užtektinai laiko ir atitinkama progą tinkamai pasidaruoti šiame svarbiame organizacijos darbe.

Užėjus vasaros šilumai, kontesto darbas buvo pertrauktas, nes, kuomet šilta, darbininkai žmonės, kurie per dieną nusikamuoja dirbtuvėje, parėję iš darbo nori atsilsėti ir išeiti kur nors ty. Užejus vasaros laike ir buvo nepatogi rengti prakalbas arba po stubas vaikščioti užrašinėjant naujus narius. Bet dabar jau prasideda patsai patogus laikas, kurį reikią taip išnaudoti, kad iki gruodžio 31 d. S. L. R. K. A. padvigubintume ir nariais ir kapitalu. Tas nebus sunku atsiekti, jei tik VISI Susiv. nariai ir narės STOSIME Į DARBĄ ir bendromis jėgomis bent porą

mėnesių gerai padirbėsime. Tą svarbų kontesto darbą, kuris su šiuo mėnesiu vėl atsinaujina, neprivalome paversti vien tik konteste užsiregistravusiems nariams. Nes, jei tą darbą uždėsime vien ant kontestiniukų pečius užtektinai laiko ir atitinkama progą tinkamai pasidaruoti šiame svarbiame organizacijos darbe.

Kalbėdami į tuos, kurie dar nepridera prie S. L. R. K. A., turime pasakyti štai ką: 1. S. L. R. K. A. yra pastatytas ant grynai lietuviško katalikiško pamato. 2. S. L. R. K. savo nariams sergant moka nuo \$3.50 iki \$21.00 savaitėje pašalpos, o nariui numirus išmoka pomirtinės nuo \$150. iki \$3,000.

Vėliausi Britanijos submarinai, apginkluoti su 12 colių kanuolėmis, kuriomis gali šaudyti po vandeniu. Šie submarinai visiškai vandenin pasineria per 15 sekundy.

3. S. L. R. K. A. naujiems nariams moka pašalpą po 3 mėnesių nuo prisirašymo, t. y. susirgęs po 3 mėnesių nuo prisirašymo prie Susiv., turi teise gauti pašalpą.

4. S. L. R. K. A. sušelpia našlaičius ir teikia moralę ir materialę pagalbą savo nariams nelaiminguose atsitikimuose.

5. S. L. R. K. A. kelia Amerikos lietuvių išeivijoje tautinį, dorinį susipratimą, išleidžia savo organą "Garsą", kuris drąsiai ir stipriai giną lietuvių, katalikybės ir visuomenės gerbuvio reikalus, ir kas savaitę narius aplanko atnešdamas žinių iš viso pasaulio.

"Akvyvaizdoje" visų minėtų faktų, reikia tik pasidžiaugti, kad mūsų katalikiškoji visuomenė vis daugiau ir aiškiau pradeda suprasti ir aiškiai ir reikalingai priderėti prie S. L. R. K. A.

Pasidėkojant Susiv. darbuotojams ir prieteliams, S. L. R. K. A. jau turi virš 20 tūkstančių narių ir savo ižde virš \$300,000.00. Nors galime sakyti, kad tai yra didelė ir stipri savo rušies organizacija, tačiau, toli gražu, dar nepasiekė savo viršūnės. Dar Susiv. darbuotojams nemaloniai reikia padirbėti, kad sutrankus visą Amerikos lietuvių katalikų išeiviją po S. L. R. K. A. vėliava. Tam tikslui ir yra skelbiamas dabartinis kontestas, kurio pilnam nusisekimui Centro valdyba iš savo pusės dės kuodaugiausiai pastangų. Vienok, kad tos C. valdybos tuo žvilgsniu dedamos pastangos atneštų pageidaujamus vaisius, reikia visų narių nuo-

reikale intensyvaus pasidarbavimo. Ypač labai yra reikalinga parama jau tiek daug pasidarbavusios mūsų gerb. dvasiškijos, kuri turėdama arti prie širdies žmonių labą ir patirdama kasdieninį žmonių gyvenime įvairių nelaimių atsitikimus, gali labai daug prigelbėti šiame narių prirašymo vajuje — savo įtekingu pagarginimu lietuvius(es) katalikus apsidrausti sveikatą ir gyvastį, įsirašant į Susivienijimą Lietuvių Rymo Katalikų Amerikoje.

Susiv. kuopos ir apskričiai turėtų laikyti ekstra susirinkimus, kuriuose apkalbėti ir surasti tinkamiausius budus, kuriais būtų galima laimėti kuodaugiausiai naujų narių šiame vajuje. Butų gerai, kad visose kolonijose, kur kada patogiau, būtų rengiamos prakalbos ir šiaip vakariėliai, kuriuose būtų progos paagiuoti už Su-mo reikalus ir prirašinėti naujus narius.

KONTESTE DALYVAUJANČIŲ STOVIS.

	Balsų
K. Petrokas, Detroit, Mich.	6595
Mykolas Nevulis, New Britain, Conn.	6065
V. Montvila, Luzerne, Pa.	5485
A. Domeika, Brooklyn, N. Y.	5090
J. Matuza, Elizabeth, N. J.	5035
T. Galčius, Bridgeville, Pa.	4965
J. M. Vieraitis, Worcester, Mass.	4935
J. Zubavičius, Seranton, Pa.	4860
J. T. Pocevičius, Pittston, Pa.	4835
J. Tetulis, Worcester, Mass.	4770
A. Ivinskas, Cleveland, Ohio	4395
J. Bartinkaitis, St. Louis, Mo.	4290
J. B. Serafinas, Akron, Ohio	4170
Vl. Mareinkevičius, Pittsburgh, Pa.	3195
M. Ravaitienė, Herrin, Ill.	2185
Ben. Gabalis, Springfield, Ill.	2150
D. J. Bendorius, Chicago Heights, Ill.	2060
Mot. Jušinskas, Shenandoah, Pa.	1995
A. Stauskas, Sheboygan, Wis.	950
J. Naudžius, Grand Rapids, Mich.	915
J. Jonikas, Chicago, Ill.	845
A. Avizinis, Providence, R. I.	825
A. Gerulis, Harrison, N. J.	795
B. P. Saliklis, Moundsville, W. Va.	765
A. Kašėta, Worcester, Mass.	725
Mot. Litvaitis, Branch, Mich.	720
A. Aleksandraitis, Manchester, N. H.	715
M. Lazickas, Elizabeth, N. J.	705

SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
"GARSAS"
 Leidžia
 Susivienijimas L. R. K. Amerikoje
 Heins Ketrvidradonialis,
 Prenumeratos kaina:
 Metams \$3.00
 Pasmoty \$1.00
 Užsieniuose \$3.00
 Kelbimų kainos ant pareikalavimo.
"GARSAS"
 222 So. 9th St., Brooklyn, N. Y.

LITHUANIAN WEEKLY
"GARSAS"
 Published every Thursday by
 Lithuanian R.-C. Alliance of America
 Yearly Subscription Rates:
 In United States \$3.00
 To Foreign Countries \$3.00
 Advertising Rates on Application
"GARSAS"
 222 South 9th St., Brooklyn, N. Y.
 Tel. Stagg 8597

KLAIPĖDOS KLAUSIMU.

Prancūzai yra inirtę ant vokiečių ir juos kaip be imandydami spaudžia prie sienos. Visgi delto francūzų komisaras Klaipėdos kraštui, nežinia kokių išrovavimų delei, vokiečiams pataikauja ir jiems gelbsti lietuvių persekioti.

Pasirodo, kad ir pas francūzų esama žmonių, kurie teisingai žiūri ir Klaipėdos krašto padėtį ir piktinasi francūzų komisaro darbais.

Kauno "Laisvė" paduoda iš francūzų laikraščio "Bon Soir" sekamų išsireiškimų: "Francūzija užlaiko Klaipėdą, apgėdiję komisarą... jisai turi tenai galybę quasi — diktatorinė. Kokią rolę mes ten lošime?"

"Tikslas šio rašto, paremta ant tikrų dokumentų, kurie jai yra pavesti. Svarbu yra žinoti, ar šis atskaitas nuo Vokietijos kraštas taps priskirtas prie Lietuvos? Jei gū mes pažvelgsime gerai į dalykų stovį, tai pastebėsime, kad ne prie šio rezultato yra vedama".

"Vokiečiai, sako autorius, neat-sisakė atgauti atskirtąjį nuo Ryt-prusių kraštą... Jie sugėbėjo suvaldyti (dominer) mūsų oficiali ats-tovą iki tam laipsniui, kad kyla klausimas, kas ten valdo: ar mu-sų komisaras, ar gauja vokiečių (baltų) ir žydų, kurie, tvirtinama, yra jį (komisarą) įsidėję į savo ki-šenę.

Parlamento nariai, kurie nesė-nai ten buvo atsilankę, to negalės užginčyti".

"Šis nepaprastas komisaras yra paprasta marionetka (fantoche). Ar tai yra apsilėidimas, ar prasi-kaltimas? Šį klausimą stato sau Lietuvoj mūsų prieteliai frankofila, pasilikę dar mums ištikimi, ne-veizint į keistą Francijos politiką Lietuvos link".

"Kiek vėliau tas pat laikraštis 6. VII., įžanginiam straipsny kal-bėdamas apie pripažinimą Lietu-vos de jure, sako:

"Lietuva dabar yra aktyvaudoj 4 didžiulių Santarvės tautų tame pat santikaj, kaip Lenkija, Suomija, Estonija ir Latvija". (Mat a-pie sąlygas Paryžiuje nieko neži-no).

Toliau kalbėdamas apie Klaipė-dos dalykus primena:

"Patarimai ir nurodymai, kurie savo laiku buvo duodami mūsų Ko-misarui Klaipėdoj privaltėjo su-teikti jam geresnę orientaciją... Kodėl jis nepaėmė jų domėn, ko-kioj šviesoj šandien atrodo Fran-cija ir josios įgaliotinis? Ar tai jis buvo tam tenai paskirtas, idant taptų žiauliu Vokiečių rankose?"

"Balgdamas savo straipsnį au-torius pastebi: "Francūzija gali skaityti Lietuvos Klaipėdą prie-teliskai jai prieplauka, kuri atidarys jai kelią į Maskvą... Balsas tiesos ir proto liepia atiduoti Lietuvai os prieplauką, vienutėlę išėgą j-urę, gulinėlį išėgįo lietuvių Ne-no".

Reikia tikėtis, kad francū-ai neužilgo supras savo klai-angą nusistatymą Klaipė-dos krašto klausimui, atšauks vokiečiams tarnaujantį ko-

misarą ir darys pastangų, kad Klaipėda kuogreičiausia but prie Lietuvos prijungta.

Ir Amerikos spauda pradėjo rašyti apie tai, kad nebėra ko laukti, bet tuoj Klaipėdą Lietuvai reikia gražinti.

Ilgoką apie tai straipsnį idėjo "Literary Digest" pe-reitos savaitės numery. Šis ietekmingas laikraštis, pažy-mėje Versalės sutarties punk-tą del Klaipėdos krašto ir Aukščiausios Tarybos pirm. laišką birž. 18, 1919 m., sako kad dabar jau nėra jokios priežasties laikyti Klaipėdą atskirtą nuo Lietuvos, nes Lietuva susikūrė savo valstybę, ją šauniai išlaikė ir ga-vo de jure pripažinimą Tau-tų Sąjungos, Jungtinių Vals-tybių ir t. t.

Taipgi pažymima, kad francūzų komisaras nepiido savo pareigų, bet vokiečiams pataikauja, nesilaikė ir nesilaiko neutraliteto. Nekreipia-ma domės į tai, jog vokiečiai persekioja lietuvių kalbos mokymą mokyklose, neleis-ta įkurti lietuvių kolegijos, lietuvių neprileidžiami prie visuomeninių darbų, prie val-džios vietų, nors tame krašte lietuvių skaičius žymiai yra didesnis. Lietuvių esų 72,000, o vokiečių 66,000. Be to, daugelis lietuvių, vokiš-kai mokančių, užrašyta vo-kiečiais.

Vokiečiai žino, kad ne-gaus Klaipėdos krašto, todėl jų organizacijos varančios agitaciją už to krašto auto-nomiją.

"Literary Digest" padarė ištrauką iš matoro d' Et-chegoyen, francūzų milita-rės misijos Vilniuje buvusio nario, straipsnio, tilpusio lai-krastyje "Figaro".

Be to, pažymima, kad Jun-gtinių Valstybių Lietuvai duotas de jure pripažinimas, buvo dideliu jai, Lietuvai, džiaugsmu. Apie tai cituoja straipsnį iš Kauno "Lietu-vos".

Reiškia, Klaipėdos prie Lietuvos prijungimo klausimas aiškėja ir yra daug vil-ties, kad greitai jisai bus iš-rištas Lietuvos naudai.

AMERIKOS LIETUVIŲ AUKOS.

Su šiuo numeriu pradeda-me dėti "Garsan" iš Lietu-vos prezidento raštinės pri-siustas Amerikos lietuvių aukų Lietuvai apyskaitas.

Šios apyskaitos senai mu-sų visuomenės buvo laukia-mos, nes Lietuvos priešai butų paleidę įvairių gaudų del tų aukų sunaudojimo.

Kaip matysit apyskaitų pabaigoje, už tas aukas, ku-rios buvo skiriamos kariuo-menės reikalams, nupirkta orlaivių ir kitokių kariuone-nei reikmenų.

Dabar matome, kad Lietu-vos priešų paskalos apie tas aukas buvo neteisingos. Leis-ta melai tik delto, kad nūrė-ta nuo Lietuvos nutraukti jai einančią pagalbą, kuri taip buvo reikalinga. Aukos tinkamai ir tikslingai naudo-jamos ir už jas amžiais Lie-tuva bus dėkinga tiems, ku-rie kritingoj jos valandoj iš-tiesė pagalbos ranką.

Aukų apyskaita prisijsta nuo rugp. 6 d., 1920 m. iki spalio mėn., 1921 m.

Reikia pažymėti, kad au-kos didelėje didžiumoje yra lietuvių katalikų. Butent: Tautos Fondo Centras per tą laiką pasiuntė 2,209,572 auksinų; Tautos Fondo sky-tėjus jie nematys Lietuvoje džiaugsmo apreikšto, o tik ironijos šypsa ant lupų. Ir ar galėtų būti kitaip po visų tų šunybų, lietuviams padary-tų.

O rodos kaip nedaug berei-kėjo lenkų imperijalistams, kad jų svajonės išsipildytų. Argi bereikalo genijalis in-trigantais Pilsudskis jau, ke-linti metai sėdi Belvederyje? Argi nepuikūs buvo jo ple-nas, pralindęs į spaudą kelios savaitės atgal? Prasideda vėl karas su Rusais (jį pradėti taip lengva). Stragedija ver-čia Pilsudskį užimti visą Lie-tuvą ir iki Liepojos ir Klai-pėdos. Toji pati stragedija pėrus rusus užimti Latvija ir Estonija. Ivyksta taika, Lie-tuva su Klaipėda ir Liepoja atatenka lenkams, Latvija ir Estonija su Ryga ir Reveliu — Rusams. Pabaltijos vals-tybės išnyksta iš žemlapio, bet užtat dvi didžiosios sla-vų tautos pasiekia savo sva-jojamų sienų, ingija uostų, o su jais ir malonių iš Alijan-tų ir paskolų iš jų piniguo-čių. Ir tik vieno dalyko be-reikėjo — tai Dėdės Samo-tam plenui pritarimo. Kad sveikoji Lenkijos pusė tam plenui išpradžių nepritarė, tai juk nieko nereikiška. Gud-raus Lietuvos ir išgamos sme-genyas galėjo žiūrėti iš augšto į Ponikovskį opozi-cijas, nes žinojo, kad tam plenui nusisekus, jisai Pil-sudskio butų pašokę tikrai iš maršalo į karalių ir gavęs garbės pradėti ant lietuvių dinastiją ant Lenkijos sosto.

Bet, oi tas Dėdė Samas! Vieton pritarimo Pilsudskio plenui — šmakšt — Pabalti-jos valstybių pripažinimą. Visą muziką pagadino. Vis-ką reikės iš naujo pradėti, o ateitis — daugiau negu ne-aiški.

Gyvuok, Dėde Samai! Kol bus pasaulyje gyvų lietuviš-ku širdžių, tol plaks jos tik-rų dėkingumu didžiųjų bro-liui už savo brolišką pagalb-ą tada, kada jos labiausiai reikėjo.

Viso aukų per virš paminė-tą laiką Lietuvai per prezi-dentą pasiūsta 3,333,885.85 auksinų. Tautos Fondas, pris-kaitant ir skyrius, atskirai aukas pasiuntusius, Lietuvai davė 2,404,172 auksinų ir 85 sk.; gi kitokiais keliais, irgi beveik vienų katalikų suau-kotos aukos, pasiūsta 929,713 auksinų.

Reiškia, organizuota lietu-vių katalikų visuomenė pa-rėmė Lietuvą daugiau negu dviem trečdalim.

Reikia žinoti, kad Tautos Fondas yra aukojęs Lietuvos Raudonajam Kryžiui, naš-laičių prieglaudoms, švieti-mo reikalams ir t. t.

Kas susilygins su lietuviš-kais katalikais, kurie taip šauniai Lietuvą rėmė, remia ir bea-bejojė rems.

LENKAMS SMUGIS.

Amerikos pripažinimas, suteiktas Pabaltijos Valsty-bėms, tai didžiausias smugis Lenkijos imperijalistams ir visiems lietuvių išgamos, neūjusiems lenkams tarnau-ti, ar net juos valdyti.

Tiems, kurie svajojo apie Lenkiją nuo Baltiko iki Juo-dųjų jurių, apie užkariavi-mą visos Lietuvos — žinia apie Amerikos pripažinimą Pabaltijos valstybių tarsi perkunu trėnkė į jų karštas smegenis. Tose smegenyse turės įvykti įvairių persvarų ir pervarty. Ne tai, kad jie bijotų Amerikos aktyvio įsi-kišimo į santikius lenkų su lietuvišais. Jie žino, kad Ame-rika nesius savo kariuovių va-duoti Vilniaus iš lenkų ran-kų, arba ginti Kauno, Klai-pėdos tada kada Lenkijos po-nų apetitai pasieks augščiau-sio laipsnio. Bet jie žino ir tai, kad sprendžiant galutin-as jų seimas, kad jų pačių gyvybę gelbstint — neapsi-eis, be Amerikos galingo žo-džio. Jie žino, kad jei tuloms valstybėms lemta bus bank-rutytį, tai pirmai prisieis tai padaryti ne Austrijai, bet jai, Lenkijai. Jie žino, kad jų gyvybę priklausio nuo Ame-rikos. Duos Amerika pinigų Europai — išliks ir jį gyva. Neduos — Lenkijos žuvinas taip tikras kaip amen pote-riuose. Gi kas pinigus duoda, tas paprastai stato savo są-lygas. Viena iš tų sąlygų jau paskelbta. Tai Lietuvos pri-pažinimas. Iš to išvada pasi-darė aiški, kad lenkų pastan-gos užimti visą Lietuvą — tai butų sau mirties dekreto rašymas, ir kad bene ateina laikas, kada ir Lenkija teik-sis pripažinti lietuviams gy-vybės teisę. Ir reikės tai pa-daryti, nežiurint aiškias na-jaunimo, kad tai valandai a-

neplėrusis, rusų ar lenkų a-ras, o Lietuvos Vytis — tai juk mums lietuviams garbė prieš visą pasaulį, kad mes jau nebe vergai, o sau žmo-nės ir sau tauta.

Tiesa, pasų sistema nėra tai idealiai pažangi sistema. Ideale tvarka turėtų apsiei-ti be pasų. Bet toji idealė tvarka įvyks tuomet, ku-met bus panaikintos valsty-bių sienos, kuomet įvyks Pa-saulio Suvienytos Valstijos. Gražus tai idealas, tik tur-but, dar tolimas. Lietuvių tauta, nemažiau lauks ir trokš jo įsikūnijimo, kaip ki-tos tautos. Vieną mažą žings-nį pirmyn ketina padaryti Tautų Sąjunga. Ji yra suma-niusi vienodą ir palengvintą pasų budą visoms savo na-rėms. Lietuva beabejo bus viena iš pirmųjų prisiimti tą naują budą.

Ko vertas vėl pasakymas, kad paso išsiėmimas paver-čia žmogų lyg kriminalistu. Mes, prisiglaudę laikinai sve-čioje žemėje, juk nedaromė nieko pikta ar intartina, jei-gū apsirūpiname savo gim-tosios žemės dokumentais. Juk nepatapo kriminalistais Rooseveltas, Wilsonas, kad jie važiavo į Europą su savo šalies pasais? Juk ne ingijo kriminalistų šešėlio Natke-vičius, Žygelis, Žemaitis, Bumšas, Bagdonas ir kiti, kurie važiavo į šią šalį su Lie-tuvos pasais.

Tautų gynime kuo jos yra kulturingesnės, tuo dažniau yra vartojama surašinėji-mai, registravimai atstati-ka. Miestai surašo savo gy-ventojus, valstybės savo pi-liečius. Amerika kas 10 me-tų daro visuotiną gyventojų sąrašą. Niekas prieš tai ne-protestuoja. Niekam nei į galvą nepareina tuo piktin-ties.

Kodėl gi mes lietuvių tu-rėtume piktinties savo val-džios parėdytu surašu Lietu-vos piliečių?

Reikia tikėtis, kad francū-ai neužilgo supras savo klai-angą nusistatymą Klaipė-dos krašto klausimui, atšauks vokiečiams tarnaujantį ko-

PAZEMINIMAS AR GARBĖ?

Girdėti kalbų, kad įsaky-mas visiems lietuviams užsi-rašyti ir išsiimti Lietuvos pasus, tai esąs žmogaus pa-žeminimas, kad jisai pasta-tas lietuvius tarsi kokiais kriminalistais.

Bet tokios kalbos yra ir ne-protingos ir neteisingos.

Išvažiuojantiems svetur iš-siimti pasus, — juk yra pri-imta visame civilizuotame pasaulyje. Amerikos važiuo-damas į Europą, išsiima pa-są; Anglas, Francūzas, va-žiuodami Amerikon išsi-ima pasą; Japonas, Kinietis, Australietis važiuoja Ameri-kon su savo šalies pasais. Ko del gi tik vienas lietuvis, at-važiavęs svetur, negalėtų ju-rėti savo lietuviško paso. Ar tai yra pažeminimas lietu-viui, kad jisai kiekvienam gali parodyti dokumentą, jog jisai yra narys kulturingos civilizuotos šalies, kuri turi savo valdžią ir savo tvarką. Jau greičiau pažeminimu mums buvo, kada mums pa-sus išduodavo "Jėdų Impė-ratorskavo veličestva" gu-bernatorius. Jeigu dabar ant mūsų pilietybės dokumento

neplėrusis, rusų ar lenkų a-ras, o Lietuvos Vytis — tai juk mums lietuviams garbė prieš visą pasaulį, kad mes jau nebe vergai, o sau žmo-nės ir sau tauta.

Tiesa, pasų sistema nėra tai idealiai pažangi sistema. Ideale tvarka turėtų apsiei-ti be pasų. Bet toji idealė tvarka įvyks tuomet, ku-met bus panaikintos valsty-bių sienos, kuomet įvyks Pa-saulio Suvienytos Valstijos. Gražus tai idealas, tik tur-but, dar tolimas. Lietuvių tauta, nemažiau lauks ir trokš jo įsikūnijimo, kaip ki-tos tautos. Vieną mažą žings-nį pirmyn ketina padaryti Tautų Sąjunga. Ji yra suma-niusi vienodą ir palengvintą pasų budą visoms savo na-rėms. Lietuva beabejo bus viena iš pirmųjų prisiimti tą naują budą.

Ko vertas vėl pasakymas, kad paso išsiėmimas paver-čia žmogų lyg kriminalistu. Mes, prisiglaudę laikinai sve-čioje žemėje, juk nedaromė nieko pikta ar intartina, jei-gū apsirūpiname savo gim-tosios žemės dokumentais. Juk nepatapo kriminalistais Rooseveltas, Wilsonas, kad jie važiavo į Europą su savo šalies pasais? Juk ne ingijo kriminalistų šešėlio Natke-vičius, Žygelis, Žemaitis, Bumšas, Bagdonas ir kiti, kurie važiavo į šią šalį su Lie-tuvos pasais.

Tautų gynime kuo jos yra kulturingesnės, tuo dažniau yra vartojama surašinėji-mai, registravimai atstati-ka. Miestai surašo savo gy-ventojus, valstybės savo pi-liečius. Amerika kas 10 me-tų daro visuotiną gyventojų sąrašą. Niekas prieš tai ne-protestuoja. Niekam nei į galvą nepareina tuo piktin-ties.

Kodėl gi mes lietuvių tu-rėtume piktinties savo val-džios parėdytu surašu Lietu-vos piliečių?

Reikia tikėtis, kad francū-ai neužilgo supras savo klai-angą nusistatymą Klaipė-dos krašto klausimui, atšauks vokiečiams tarnaujantį ko-

"LAISVĖ"!

Tik ką gauta iš Lietuvos su svarbiomis žiniomis Kaune einantis kasdieninis laikraštis "Laisvė". Skubinkitės jį gauti. Kaina vieno numerio 4c. 5 numeriai už 15c.

Rašykite pas "GARSAS" 222 So. 9th St., Brooklyn, N. Y.

"LAISVĖ"!

Tik ką gauta iš Lietuvos su svarbiomis žiniomis Kaune einantis kasdieninis laikraštis "Laisvė". Skubinkitės jį gauti. Kaina vieno numerio 4c. 5 numeriai už 15c.

Rašykite pas "GARSAS" 222 So. 9th St., Brooklyn, N. Y.

Rašykite pas "GARSAS" 222 So. 9th St., Brooklyn, N. Y.

Dr. Alfredo Giminer iš Porto Rico, kurs sakosi iš-radęs vaistų sekmingam džiuvos gydymui.

Tikybos ir Doros Kampelis

DESIMTS DIEVO ISA-KYMU.
(Pabaiga)

Isgirdome iš paties Isga-nytojaus burnos, kaip reikia suprasti įsakymai, kurie tu-ri būti viso mūsų gyvenimo pamatas. "Todel, sako Isga-nytojas, atmetę visokią biau-rybę ir piktybės apštumą, ramiai priimkite iskiepytą žodį, kurs gali išganyti jus dušias ir bukite žodžio dary-tojai, o ne tik tai klausytojai, apgaudami patį save." Pa-klausykime toliaus ką sako Šv. Povilas: "Ne įstatymo klausytojai yra teisingi pas Dievą, bet įstatymo išpildy-tojai bus nuteisinti." Labai apsiriktume, jei manytume, jog išganymui užteks įsira-šyti į parapiją bei katalikiš-ką draugiją, atkalbėti pote-rius, melsties ir t. t., bet ma-žai tesirūpinant Dievo bei Bažnyčios įsakymų užlaiky-mu. Išganytojas yra pasa-kęs: "Ne kiekvienas, kurs man sako: Viešpatie! Vieš-patie! ineis dangaus karalys-tėn, bet kurs daro valią na-no Tėvo, kurs yra danguje, tas ineis į dangaus karalys-te."

Žinokime ir tai, jog išga-nymui neužtenka išpildyti kai-kurie įsakymai. Dievas reikalauja, kad užlaikytume visus be jokio skirtumo.

Kristus siųsdamas apaš-talus mokyti žmones, įsakė jiems: "Eidami tat mokyki-te visas gimines... užlaikyti, visa tai, ką nors jums įsa-kičiau." Daug žmonių pildo tik tuos įsakymus, kurie len-gva išpildyti, o peržengia bei apleidžia tuos, kurie reika-lauja nuo jų šiek tiek valios išsižadėjimo arba nors ir mažo pasišventimo.

Įstatymai apie šventų die-ny šventimą ir mišių klasi-mą, pėtnyčios bei kitų pas-ninkų užlaikymą, apie blaivybę, padorų gyvenimą, toks mokslas jiems nepatin-ka ir eina šalin nuliudę. Ką padės, jei viena koja stovėsi ant kelio, vedančio į dangų, o kita į prapultį. Nesį žmog-žudys, vagis — gerai, už tai ir nebaus, bet už kitas nu-dėmes neišeis į dangaus ka-ralystę. Nesi paleistuvys, tai ir ne paleistuvystė pasmerks tave į pragarą, bet skriaud-os, artimui padarytos, o ne-atlygintos.

Ir kiekviename įsakyme negana nedaryti tai, už ką jau ir žmonės baudžia, į ka-lėjimą bruka. Gal esi slaptas nusidėjėlis, gal tik žiūr, kad tavęs žmonės nematytų, o nežiuri Dievo, kuris mato slapčiausias mintis ir pagė-dimus, kas taipgi sutepa žmo-gaus širdį.

Ne vienas gal tai girdint pasakys, jog silpnam iš pri-gimties žmogui negalimas y-ra daiktas taip gerai išpildy-ti visi įsakymai. Nepiktžo-džiaukime! Dievas, geriausias Tėvas, nedavė tokių įsa-kymu, kurių negalima butų užlaikyti, ir kaip teisingiau-sias Teisėjas-Sudžia nebaus-tų už jų peržengimą, jeigu jų užlaikyti negalėtume. "Dievas, — sako ir Augusti-nas, nieko negalimo neįsako, bet kad ką įsako, ragina ta-

ve pildyti, ką gali, ir melsti pagalbos išpildymui to, ko negali, ir šelpia, kad galė-tum." Kiekvienas Dievo ma-lone pastiprintas, gali pasa-kyti ir Šv. Povilu Apašta-lu: "Viską galiu Tame, kurs mane pastiprina."

Užlaikyti Dievo įsakymai nėra taip sunkus, kaip tat iš-rodė. Išganytojas patsai sa-ko: "Mano jungas yra malo-nus, o mano našta yra leng-va". Ir patys pasakykite, kursai Dievo įsakymas taip jau yra sunkus. Ar sunku ne-minėti be reikalo Dievo var-das, arba šventa diena švesti ir šv. mišių klausyti. Ar sun-ku gerbti tėvas ir motina, kadangi pats Dievas inpylė į vaikų širdį meilę tėvų? Ar sunkus įsakymai: neužmušk, nepaleistuviauk, nevogk, ne-kalbėk neteisai prieš savo artimą? Juk patįs baisėja-mės nedorybėmis, priešingo-mis tiems įstatymams. Čia ne įsakymai kalti, bet mūsų valia, palinkusi į pikta, ku-riuos nenorime apgalėti. Tie-sa, nekartą sunku yra per-laužti savo valią; bet jei tik-rat trokštame savo išgany-mo, su noru išpildysime vi-są ką Dievas įsakė, nors bu-tų sunkiausias. Pažiūrėkite į darbininkus, artojus, amat-ninkus, pirklus; jie darbu nesibijo, bet dar ieško, kad tik ką uždirbtų, nors nei vie-no cento nepasiims į grabą. O išganyto darbe ar-gi pri-valome bijoties sunkenybių? Netik tuos, bet dar "sunks-nius" įsakymus galėtume už-laikyti, jei Dievą tikrai my-lėtume. "Kas myli, — teisin-gai sako Šv. Augustinas, — tam nieks nesunku". Pa-vargkite tiek, kiek motinos vargsta del kudikių, kiek vyr-as del numylėtos pačios, kiek mergaitė kėncia del my-limo jaunikačio — legvai iš-pildysite visus Dievo įsaky-mus. "Tai yra Dievo meilė, — sako Šv. Jonas Apašta-las, — idant Jo įsakymus užlaikytumė, o Jo įsaky-mai nesunkus yra".

Visi isikalbinėjimai nuo į-sakymų užlaikymo yra tuš-ti ir niekingi. Pats sveikas protas liepia juos užlaikyti. "Dievas, — anot Šv. Augus-tino, — viską įsako tų nau-dai, kuriems įsako." Patįs pažiūrėkime, kas dėtusis šei-nyuose, kai vaikai tėvų ne-gerbtų, neklausytų? Koks butų gyvenimas draugijoje, jei niekas nebepildytų įsa-kymų: "neužmušk", "ne-svetimoteriauk" nepaleis-tuvauk, tai paleistuvystė, kaip tranas, užpuls žmoniją, sugadins žmones doriškai ir kuniškai, žmonės elgsis blo-giau už gyvulius. Paminkin-kite įsakymą "nevogk," tai suktybėms, apgavinėju-mams, plėšimams, vagys-tėms nebus galo.

Gerai sako vienas pagony išmirčius: "Be įstatymų žmonija butų tarsi palaida laukiniu žvėrių gauja, ku-riole stipresnis silpnesnį ap-galėtų ir pranytų". Tą kiek-vienas išmintingas žmogus pasakys, jog įsakymas yra tvarkos pamatas tarp žmo-nių. Dabar bloga gyventi,

Reikia tikėtis, kad francū-ai neužilgo supras savo klai-angą nusistatymą Klaipė-dos krašto klausimui, atšauks vokiečiams tarnaujantį ko-

Reikia tikėtis, kad francū-ai neužilgo supras savo klai-angą nusistatymą Klaipė-dos krašto klausimui, atšauks vokiečiams tarnaujantį ko-

Reikia tikėtis, kad francū-ai neužilgo supras savo klai-angą nusistatymą Klaipė-dos krašto klausimui, atšauks vokiečiams tarnaujantį ko-

nes žmonių daugybė nepildo Dievo įsakymų; jeigu kiekvienas darytų kas jam patinka, žemė būtų galvažudžių lizdas ir nebegalima būtų gyventi.

Gi, jei visi žmonės gerai užlaikytų visus Dievo įsakymus, — ramybė ir laimė viešpatautų pasaulyje; žemė, dabar ašarų pakalnė, taptų žemišku rojumi, laikinos laimės vieta; meilė ir teisybė, kurios yra pamatas visų kitų įsakymų, suvienytų visus žmones į vieną didelę šeimyną, kaipo vaikus vieno Tėvo, kurs yra danguje. Teisingai sako Šv. Augustinas: Jei Jėzus Kristus įsakymų apie teisybę ir gerą gyvenimą klausytų ir juos užlaikytų karaliai ir liaudis, kunigaikščiai ir teisėjai, jaunikaičiai ir mergaitės, seni ir vaikai, mokesčių rinkikai ir kareiviai, krikščionių viešpatija, kurioje visi gyventojai džiaugtųsi laime, būtų pasaulio pagražinimas, ir be pa vojaus eitų į dangiškos tėvynės aukštį, kur kada-nors turi viešpatuoti garbėje.

Ne veltui ir Mažiūšius Dievo vardu pasakė Žydų gimi nei: "Jei klausysi balso Viešpaties, savo Dievo, už laikysi ir saugosi visus Jo įsakymus, padarys tave Viešpats, tavo Dievas, augštesnis už visas tautas, esančias ant žemės; ir atsis tau palaiminimai... visiems tavo darbams. Bet jei nenorėsi klausyti balso Viešpaties, savo Dievo, jei nesaugosi ir neuž laikysi visų Jo įsakymų... ateis tau visi šitie praeikimai... šius Viešpats tau bada, troškimą ir praeikimą už tavo labai blogus prasimanymus-darbus, del kurių apleidai mane."

Psalmėse yra pasakyta: "Palaimintas vyras, kurs bijosi Viešpaties: isakymuose Jo įsimylės didžiai. Galingi bus ant žemės Jo anukai, teisingųjų giminė bus palaiminta. Garbė ir tūringumas jo namuose, o teisingumas jo patinka per amžių amžius."

K. P.

BUDEKIME.

Kaune einantis dienraštis "Lietuvos Aidas" rugpjūčio atpasakojo turinį straipsnio "Lenkija ir Lietuva", organe "Gazeta Warszawska". Lenkų ir Lietuvių santikiai endekams šiaip vaizdinaši.

"Per 100 metų Lenkija ir Lietuva buvusios politinė vieta, tačiau, ačiū svetimų gairių pastangoms, jos patapusios priešininkėmis. Savo geografine padėtimi Lietuva būtų padėjusi sudaryti viltvarą, apsaugojančią Europą nuo bolševizmo. Tačiau Vokiečių politika ir žydų propaganda pavertė Lietuvą būtinu būdu priešingais Lenkijai, vartodama politinius argumentus, — štai kad ir Suvalkų sutartį, — tačiau tie argumentai nustoja vertės, jeigu tik atsiklausus Lietuvos žmonių valios ir paskui

faktinai prijungus tą žemę prie lenkijos. Politiniai ginčiai esą jau pabaigti. Dabar reikia arba taikos, arba karo.

Atstikime lenkų-rusų, arba lenkų-vokiečių karo Lietuva turinti būti netik priešinga Lenkijai, bet dar ji turinti virsti politiniu ir strateginiu Lenkijos objektu (tikslu). Nemunas, Baltijos uostas, Klaipėda ir sritys, patogios plačioms karinėms operacijoms turinčios būti Lenkijos valdžioje jos šiaurinių-rytų sienoms apginti.

Kultūrinės teisės trijų šimtų tukstančių lenkų Lietuvoje (Statistika ir fantazija jų supratimu — sinoniškai L. I. B.) administracijos parodymais esą siurinama. Vardan savo garbės ir politinės reikšmės 30-tų milijonų lenkų viešpatija turinti sergėti teises ir turtą savo piliečių ir įstaigų, kurios dabar atsirasios lietuvių užimtoje teritorijoje (apie 4000 metų atgal, pridėsi me nuo savęs L. I. B.)

Lietuvos klausimas, tai paskutinis konfliktas del Lenkijos sienų. Šiaip jau Lenkija santikiai su užsieniu dabar esą labai geri. Francija esanti jiems palanki. Su mažąja Estonija ir su Pabaltijos valstybėmis esą susitarta. Anglija taip-pat suprasianti, kas esą reikalinga ir tikslu. Laikas dabar esą labai afsakomingas, ir valdžia turinti ne tik suprasti, kas viršiau išdėstyta, bet turinti imti veikti be atidėliojimo.

Tiek "Gazeta Warszawska." "Lietuvos Aidas" nuo savęs dar pridėda, kad endekai čia paleide tik išmėginimo balsą.

Gal tai ir taip. Vis delto ryškiau — kad didžiausioji ir stipriausioji lenkų partija ima linkti aiškiai prie Pilsudskio programos — užimti visą Lietuvą ir kad tokiu būdu veik visos Lenkijos partijos yra priešingos Lietuvos nepriklausomybei.

Žinoma, lenkai karo nepradės, jei jiems to neleis francūzai. Tačiau jeigu Europa vėl karo, gaisrais užliepsnotų, jeigu laiku neapsigirs iš kur nors stiprus balsas ir nebus kuogreičiausiai griebtasi stiprių priemonių Europą prie taikos ir tvarkos gražinti — lenkai dar sykį galės mėginti visą Lietuvą užimti. Tokis bandymas turėtų pirmiausia dvi pasekmi: visa Lietuva, kaip vienas žmogus stotų ginti savo laisvės, o tarp Pabaltijos valstybių beabejo įvyktų karo sutartis.

Liet. Inf. Biuras.

PAVERGTOSIOS LIETUVOS GYVENTOJŲ SKUNDA.

Šiomis dienomis atvyko Vilniaus ir Gardino kraštų gyventojų delegacija, kuri įteikė Lietuvos respublikos Prezidentui ir svetimųjų valstybių atstovybėms Kaune šitokią skundą ant lenkų už jų priespaudą užgrobtame krašte:

"Jo Ekselencijai p. Lietuvos Respublikos Prezidentui.

(Nuorašai visiems Europos ir Amerikos valstybių atstovams Lietuvoje.)

Memorijalas.

1922 m. liepos mėn. 25 d. mes, žemiau pasirašę Vilniaus ir Gardino krašto lenkų okupuotų valsčių igaliojimai, prašome Jusų pranešti svetimų valstybių ir Tautų Sąjungos žiniai, ir prašyti jos, kad ji kiek galima greičiau paskirtų tarptautinę komisiją, kuri iširtų, kaip lenkai okupantai spaudžia, tyčiojasi ir kankina tų jaunųjų tėvus ir gimines, kurie nepripažįsta okupantų, nedalyvavo "Vilniaus Seimo" rinkimuose ir, nenorėdami tarnauti lenkų kariuomenėje, slapstosi miškuose.

1. Priešė prie kojų lentą, muša per ją plaktuku iki kankinamajam pradeda eiti kraujas iš nosies ir ausų; pas kvi vos gyvą meta ir uleidžia šunimis (matyt, ima pavyzdį iš Bičer-Stou rašinio "Dėkui Tomo trobelė"). Taip pasielgta su Dimitritu Butko, Gardino apskr., Berštų kaimo seniunu.

2. Pjausto gyvą kuną, žaidas pabarsto druska, o pas kvi pibudo šunimis. Taip pasielgta su Vladimiru Vasilevičium, kurio brolis atsiskakstoj į lenkų armiją (Berštų kaimas, Gardino apskr.)

3. Įkaitintus šonpolus įsmeigia į kojas. — Juozui Sergeičiuk 47 m. amžiaus už su nau-partizana (Berštai, Gardino apskr.)

4. Primušė ir dviem valandom pakorė už kojų — V. Voroko (Berštų kaimo seniuna).

5. Primušė nešėjų moteriškė už sunų ir ji gimdė pirm laiko — Marę Šeščiavickienę 38 m. amžiaus, Berštai, Gardino apskr.

6. Primušė ir šunimis užpiudė Aleksandrą Gurski, Sukaų kaimo, Berštų valsčiaus, Gardino apskr.

7. Žandarai primušė Tomą Šešnulevičium, Marcinkonių kaimo, užtai, kam šis neleidžiam žandarams ganyti arklius savo pievoje.

8. Beveik mirtinai primušė nešėjų moterį ir jos seną 78 m. tėvą Edvardą Akseną, Krokščių kaimo, Rodunės valsčiaus užtai, kad tos moteries vyras nėjo savo noru į lenkų kariuomenę.

9. Primušė Vasilių Dobrovolskį užtai, kad jo brolis nėjo į lenkų kariuomenę (Obručų kaimas, Ostrono valsč., Lydos apskr.)

10. Užmušė Vasilijų Kraščiką ir jo sunų, kam pastarais

Geriausios CIGARETOS

11. Užtat, kad Jonas Brykas nenori eiti į lenkų kariuomenę ir slapstosi miške, užmušė jo tėvus, gi jo kaimynus beveik mirtinai primušė ir visą jų turtą užgrobė.

Kalėjimai kimsė prikimsėti okupuotų kraštų gyventojų. Bendrai suėmus, visus Gardino, Lydos ir Trakų apskrinių gyventojus kuo žiauriausiai kankina, o jų turtą užgrobia.

Žandarai ir kareiviai visai apiplėšė šiuos Trakų apskr. kaimus: Marcinkonis, Lipičai, Šumus, Krokščius, Kabežius, Daržėlius, Margevičius, Kapeniškis ir t. t. Lydos apskr. apiplėšti šie kaimai: Zėnikai, Ališkaučiai, Naujadvaris, Ostrina, Obručiai, Ribokai ir k. Gardino apskr.: Berštai, Sukaai ir visa eilė kitų kaimų.

Pažymėtieji faktai tik daliniai vaizduoja lenkų smurtą ir yra mažą dalelę to, ką daro lenkų okupantai su nevargintais Vilnius ir Gardino kraštų gyventojais.

Po memorijalų eina 37 delegatų parašai: Gardino apskr. — Berštų, Verečiškių, Ostrinų, Skidelio, Lošonių, Induro, Porėšės Valsčių, Vilniaus apskr. — Marcinkonių, Rodunės, Naujadvario, Sobakino, Ostrinų, Rožankos ir... (neišskaitoma vieta) valsčių, Sventičionių apskr. — Molegėnų ir Tverčiaus valsčių.

Po nuorašų pasirašė 4 delegatai: sprendžiant iš pavardžių — 2 gudai, 1 lietuvis ir 1 žydas. Jie pristatė pasirašytą visų igaliojinių protokolą, kurio 4 delegatams pavesta padavinėti prašymus — skundus.

(Elta).

BIZNIERIAI SKELBKITE "GARSE".

Kaip apie katalikus mokytojus informuojama Amerikoje

Faktų atitaisymas.

Amerikos laikraštys "Tėvynė" Nr. 14 šių metų radau straipsnį pavadinant "Lietuvos Mokytojų Profesinė Sąjunga." Straipsnio skiltyse įdėtas Prof. S. Centro Valdybos grupės atvaizdas. Valdybą sudaro A. Jakučionis, B. Zygelis, pirmininkas, A. Bulis, vice-pir. ir redaktorius, Gužys ir Tamošaitis. St. Seimo narys — tai būrelis rimtų mokyklos darbininkų. Po straipsniu pasirašyta B. Z. tai B. Zygelis.

B. Zygelis ir Natkevičius yra Prof. Sąjungos deleguoti Amerikon pedagoginiai ir partiniai Sąjungos reikalais. Ten nuvykę juoda lietuvių kolonijoje laiko prakalbas ir minėtinis reikalavimas ronka auk. Kaip, kada žodžiu — nežinau, nes nėsu pats girdėjęs. Tik Amerikos laikraščiai rašo, kad nepartinumo, kurio dengiasi, nėra: nevengia pažinti katalikus, kaip mokytojų, taip ir šiaip inteligentų, pasaka daug ir netiesos. Labai nesmagu, jei draugai mokytojai taip nedraugiškai, nebroliškaai daro. Bet to aš pats nėsu girdėjęs, nė stenografuoti jų kalbų nėsu sukaitys. Tad del misijos darbų nė nekalbėsiu. Kalbėsiu tik del B. Zygelio minėto straipsnio, kur manau, išdėta bendromis stilizuotomis mintimis jų kalbų ir veikimo pagrindas.

Red. Zygelis jau išvažiavo Lietuvon. Natkevičius dar, berods, tebėra Amerikoje.

Tame straipsnyje pasakyta, ištikro, daug netiesos. Aš tai norėsiu šiame straipsnyje atitaisyti, profesijos draugai B. Zygelį gerbdamas, tik užsineidamas tuos dalykus, kuriais Amerikos broliai klaidingai buvo informuoti.

Nesmagu tatai daryti, t. y. mokytojui mokytojo taip paprastas, aiškias netiesas atitaisyti, kurios anksčiau vėliau vis tikrojoje šviesoj pasirodo, ir tada jas skelbiamas garbės nedaro, jei kas su tuo skaitosi. Mes nešiojam tiesos, šviesos ir meilės nešėjų į liandį vardą. Tad kaip gražu ir privalu tas vardas garbingoj aukštesnioj palaikyti ir nė už dolerius, kad ir šiandieninį kurso, jo neparduoti, nė išnuomoti tulam laikui, kuriai nors partijai! Jei norim švarus but, norim praustis, žurim, kad vanduo būtų kuotyriausias; jei kieno sudrumstas, laukiam kol nusistos, kol upės srovė drumstąjį nuneš tolyn. Jei norim tikri šviesus skleidėjai būti, nedrumskim visuomenės, kabindami dumblo iš žėno dugno. Parodykim visuomenės, draugijų darbus taip, kaip jie ištikro yra, o tada kas mums tikės — gerai, kas netikės, neprisisidės, nerems mus — vėl turi būti gerai. Tada bent atsakomybės nereikalingos neįsausim, nes per darbų vainiko niekieno nebusim sumnyioje.

Neleista yra asmeniui, atstovaujančiam ketvirdalį ar mažą trečdalį mokytojų, sutrauktų Prof. Sąjungon, visų Lietuvos mokytojų vardu kalbėti. Galima kalbėti tik savo organizacijos vardu. Katalikų Mokytojų Sąjunga taip pat kalba savo sąjungos vardu, ne visų Lietuvos mokytojų. Nes mažesnė pusė visų Lietuvos mokytojų nė prie vienos, nė prie kitos sąjungos nepriklauso. Todėl prieš tokį neteisėtą afišavimąsi svetur šioje vietoje griežtai protestuojau. Kalbėkim tikrai už save ir vardu tų, kurių vardu turime teisės kalbėti, o pe už kitus.

Pradžioje straipsnio autorius sako: "Šiais 1922 m. šioje (Liet. Mok. Prof. Sąjungoj) organizacijoje susispietę, iš 2000 Lietuvos mokytojų, apie 1500 vyrų ir moterų." Profesijos draugai, netiesą rašai! Lietuvoje mokytojų yra daug daugiau. Paskaitęs šitą straipsnį, gerokai mustebes, pasistengsiu iš tikrų šaltinių sužinoti, kiek kurių mokyklų mokytojų yra valdžios žinioje.

Pasirodė štai kas: Šių (1922) metų vasario mėnesio 22 dieną pradinių mokyklų mokytojų buvo 2289. Vidurinių mokyklų mokytojų buvo 230. Draugėn suėmus 2519 Kiek aukštesniųjų mokyklų — gimnazijų, progimnazijų ir mokytojų seminarijų mokytojų 1922 metais — statistinių žinių dar negavau. Tad paduosiu pirmiau tikslias žinias iš 1921 metų sausio m 1 dienos iš "Švietimo Darbo." Tą dieną gimnazijų ir progimnazijų mokytojų buvo 539, mokytojų seminarijų mokytojų 45, tad vėl prisidėda 584. Viso 3103 mokytojai.

Kadangi iki 1921 m. sausio 1 d. per vienus metus priaugo aukštesniųjų mokyklų mokytojų skaičius 172, tai galima pilnai tikėti, kad nuo 1921, sausio 1. iki 1922 m., vasario m. 22 d. t. y. daugiau nei per metus bus pasididinęs skaičius (imsiu mažiau, kad nepridėjus) 150.

Tada susidaro šokia statistika 1922 metais: pradinių mokyklų mokytojų 2289 vidurinių mokyklų mokytojų 230 aukštesniųjų mokyklų mokytojų 734

Viso 3253

Vadinasi 1922 metais Lietuvoje yra ne 2000, kaip kolega B. Z. tvirtina, bet 3253 mokytojai, iman drauge vyrus ir moteris.

Primenu, kad šitan skaičium neįtraukiau dą mokytojų metinių, mokytojų kursų, kurių keletas yra Lietuvoje; taip pat Kauno Mergaičių Mokytojų Seminarijos. Paisybos trimetinių kursų, Muzikos Mokyklos (Konservatorijos) ir kitų mokslų įstaigų, Švietimo Ministerijos patvirtintų ir jos subsidijuojamų. Tų mokyklų mokytojų skaičiaus bendron mokytojų sumon neįrašiau, nes neturiu rašydamos tikslų žinių. Jų skaičius gali būti apie šimtas. Bet, kadangi žodis "apie" labai nevienaiip galima suprasti, tad, aš to galimo šimto galvoje ir nepriskaitau. Užteks man statistinės sumos 3253.

II.

Stebėtina, kad Profesinė Mokytojų Sąjunga Lietuvoje skelbiam atstovaujanti apie tukstantį mokytojų, o Amerikoje apie 1500. Kaip tas "apie"

(1000) mizernai atrodo faktų šviesoje Lietuvoje, taip dą nuostabiau tas "apie" (1500) skamba mums gavus laikraštį iš Amerikos. Kodėl taip bijoma faktų tikslumo!

Gal buvo manoma taip: Tas laikraščio numeris ar kam Lietuvoje į rankas pateks ar ne, ar į jį kas atsilieps ar ne, tai dą klausimas. O jei nepagėdijamam ir atsilieptų po mėnesio kito, tai musų žodžiai ir straipsniai iki to laiko Amerikoje vis savo padarys. Ties kol saulė užtekės — rasa ir akis išės. Kol mano straipsnis Ameriką pasieks, tai jau B. Zygelio gali būti gerokai savo socialistinės organizacijos naujai pasidaruota.

Profesinės Mokytojų Sąjungos tikrų narių tėra gal padaugiau 800, nors su tais, kurie, jų neatsiklausiant ir nežinant, sąjungon prirašyti gali būti ir daugiau kas dioda progos skelbtis atstovaujant apie 1000 (Lietuvoje). Kad toje sąjungoje yra daug tikrai ne per savo norą patekusių, jų neatsiklausiant prirašytų, būdiuja šie faktai.

Šių metų gegužės mėn. 2 d. buvau Stakliškėje, Alytaus apskr. Stakliškiio miestelio ir parapijos mokytojų Ona Smolskaitė ir Ona Lakštūtė skundėsi, kad jas be jų žinios profesininkai prirašė prie savo sąjungos, kad joms neprašius siunčia Profes. S-gos organą "Mokykla ir gyvenimas" ir reikalauja užmokėti nario mokesnį ir už laikraštį. O jos esančios katalikės ir nenorinčios prie socialistinės mokytojų sąjungos prigulėti ir nešioti tos sąjungos nario vardo.

Dažnai prieina prie to, kad drąsesnis mokytojas nesikeisdamas griežtai paskelbia per kurį katalikišką laikraštį, kad jo nelaikytų nariu, kurio jis nėsas, kad jis nemokės jokių mokesnių, ir t. t., kaip padarė mokytoja Kėndraitė, instruktorius K. Barauskas, ir kiti.

Marijampolės apskr. "profesininkai" instruktoriai pav. yra paskelbę, kad kuris naujas mokytojas neturės dviejų Profesinės Sąjungos narių rekomendacijos, tas negaus Marijampolės apskr. mokyklos vietos. Kur "profesininkų" pusėje instruktoriai, kaip pav. Marijampolėje ir keliose kitose vietose, jie stengsis eiti prie savo diktatūros. Pav. Švietimo Ministerija įsakė Marijampolės instruktoriams (jų du) susukti visus apskrities mokytojus ir kad visi išrinktų Švietimo Kultūros Komisiją, nuo kurios pareina mokytojų skyrimas bei kilnojimas iš vietos į vietą, tai suvažiavę, "profesininkų" dauguma tai daryti atsisakė. Mes esą turim savo (vadinasi Prof. S-gas) šv. kultūros komisiją išsirinę ir kitos mums nereikia. Vadinasi nori, kad per partijos koštuvą eitų daugelio katalikų mokytojų skyrimas ir tvorymas, kad tuo būdu jų privergtų. Privengs, žinoma, bailiai, o kiti pasiskys kur reikia.

Tai turint galvoje lengva numanyti, kad Profes. Sąjungoj gal nėra nė tų 800. Nes jei skelbiamsi didžiama esanti, tai kodėl bijoti tiksliai paskelbti savo sąjungos narių taip "didelį" skaičių. Tas skaičius galėtų pabaidyti katalikus, kurie, nusiminę, kad nieko nebusių nepaisiųti į nuolat piečiančiąsi ir stiprėjančią Katalikų Mokytojų Sąjungą. Gal skelbia visą 2000 mokytojų esant vien tam, kad, "profesininkų" narių skaičių padidintus, išrodytu, jog jie sudaro didžiumą t. y. tris ketvirdalius visų mokytojų ir kad tuo remiantis, būtų lengviau galima visų mokytojų vardu Amerikoje kalbėti.

Gi palyginus su tikroju mokytojų skaičium, su 3253 tajių jų apie 1000 pasirodo esama tik mažo trečdaliu.

Jei Prof. Sąjungos skyrių valdybos laisvai patikrintų savo narių, tikrųjų narių skaičių, jdomu kiek susidarytų. Jei šitame dalyke mano straipsnyje būtų apsiriktą, apsigimu pataisyti.

III.

Toliau rašoma: "1921 m. grupės mokytojų tapo susauktas Lietuvos mokytojų, be skirtumo pažiūrų Kaune kongresas. — Kelijų šimtų balsais prieš 13 klerikalų priimta rezoliucija, kad Lietuvoje pradžios mokykla turi būti pasaulinė (B. Z. perbraukta), tikyba mokyklose dėstoma tikrai tiems, kurių tėvai to panorė." —

Drauguži! Ir čia pasakyta dvi netiesos. Viena ta netiesa, kad "buvo susauktas", t. y. suvažiavo mokytojai "be skirtumo pažiūrų". Tiesa, buvo šaukiamas toks kongresas, betgi buvo susauktas t. y. įvyko ne toks, butent: Katalikų Mokytojų Sąjungai, kaip tokiai, nedalyvaujant. Ir štai del ko.

Kongreso šaukimo komisija nebuvo "be pažiūrų skirtumo", nes su Katalikų Mokytojų Sąjunga del šaukimo nesitarė. Katalikai mokytojai (jų buvo šešiolika) Kongrese todėl dalyvavo tik informacijos dėlei. Iš to, man rodos, aišku, kad kongresas nebuvo visų Lietuvos mokytojų nusistatymo reikiėju. Tai viena netiesa.

Antra netiesa, tai kad "kelijų šimtų (mano pabrunkta J. S.) balsais prieš trylika klerikalų priimta rezoliucija, kad Lietuvoje pradžios mokykla turi būti pasaulinė".

Svečiai gi kongrese neturėjo teisės balsuoti, ir nebalavo. Iš kur ta "trylika" klerikalų balsavo prieš, kad jie nebuvo iš salės išėję. Štai delko.

Kaip tik mokytojas Lazauskas savo kalboj pabrėžė: "Mano tikyba — noras amžinai tikyboj būti, o tą tikyba man žadina ne Elias, bet materijos dėsnio amžiuamas. Apie tikybos mokymą mokytojai negali būti nei kalbos (mano pabrunkta J. S.) tikybos mokymas reikia palikti konfesinėms organizacijoms ir atskiriems asmenims, tik to mokslo skelbimas neprivalo trukdyti pasaulinės mokyklos darbo. Tokią siulau rezoliuciją". Tada Jurbarko kapelionas Giržinskas, paprašęs balso nepaprastam pranešimui, pareiškė: "Norėčiau kalbėti, bet nekalbėsiu. Tik burie (Telisu bus)".

Tautos Fondo Pajamą bei išlaidų Atskaita.

Už Balandžio, Gegužės ir Birželio mėnesius, 1922 m.

Table with columns for month (Balandžio mėnesyje, Gegužės mėnesyje, Birželio mėnesyje) and list of donors with amounts.

Table with column for Gegužės mėnesyje and list of donors with amounts.

Table with column for Birželio mėnesyje and list of donors with amounts.

Summary table for Trijų mėnesių pajamų, Balandžio 1 d. išde buvo, and Labu.

Table titled ISMOKEJIMAI Balandžio mėnesyje with list of items and amounts.

Table titled Gegužės mėnesyje with list of items and amounts.

Table titled Birželio mėnesyje with list of items and amounts.

Table titled AMERIKOS LIETUVIŲ - AUKOTOJŲ VISUOMENĖI with list of names and amounts.

GERBIAMIEJI: Čia žemiau paduodama sąrašas visų aukų, kurias Amerikos lietuviai teikė...

1920 metais. 1. Rugs. 6 d. Lietuvos Šelpimo Komitetas, Cambridge, Mass. (išsiųsta laiškų 1920 m. liepos mėn. 10 d.) - Našlaičiams šelpti 28,957.

25. Sausio 17 d. Tautos Fondas, Pittsburgh, Pa. per Polithania State Banką (J. G. Miliaus laiškas iš 1920 m., gruodžio mėn. 14 d.) Lietuvos Gynimo reikalams. 592,592.

KONTESTO SĄLYGOS.

1. Kiekvienas Susivienijimo Liet. R. Kat. Amerikoje narys, nepaisant kokiam skyrirajė jisai yra, ar kokio jis būtų amžiaus, kviečiamas imti dalyvumą šiame konteste.

Penktoji dovana bus gryno aukso (18 kar.) kiedas, \$20.00 vertės. Šeštoji dovana bus \$15.00 vertės knygu iš katalogo.

Naujos Dainos

Naujos dainos su gaidomis, Chorama solo ir pianu, tik ką gautos iš Lietuvos.

Table listing new songs with columns for No., Kainys, and description of the songs.

CENTRO RAŠTINĖ, ORGANO "GARSO" RE-DAKCIJA IR ADMINISTRACIJA: 222 SOUTH NINTH STR., BROOKLYN, N. Y. Tel. Stagg 8597

CENTRALĖ VALDYBA:

- Kun. J. J. Ambotas, Dvasios vadovas, 53 Capitol Ave., Hartford, Conn.
Jonas G. Millius, Pirmininkas, 1910 Carson St., Pittsburgh, Pa.
Juozas B. Saliunas, Vice-Pirmininkas, 222 South Ninth St., Brooklyn, N. Y.
Antanas J. Kizis, Rašt., Organo Administratorius ir knygius, 222 South Ninth St., Brooklyn, N. Y.
Juozas Stulgaitis, Išdavininkas, 122 South Meade St., Wilkes Barre, Pa.
Jurgis Tumasonis, Išdo Globėjas, 222 South Ninth St., Brooklyn, N. Y.
Juozas P. Mačulis, Išdo Globėjas, 222 South Ninth St., Brooklyn, N. Y.

TEISMO KOMISIJA:

- J. Tumelis, 178 Hillside Ave., Edwardsville, Pa.
A. Valeckis, 39 Park Terrace, Bridgeport, Conn.
M. Kerbelis, 366 Broadway, Boston 27, Mass.
A. Domeika, 149 Ainslie St., Brooklyn, N. Y.

LABDARYBĖS KOMISIJA:

- Kun. K. Skripka, 316 Prospect St., Binghamton, N. Y.
Julė Poščienė, 324 Wharton St., Philadelphia, Pa.
K. J. Krušinskas, 222 South Ninth St., Brooklyn, N. Y.

APŠVIETOS KOMISIJA:

- Kun. F. Kemėsis, Caldwell Hall, Catholic University, Washington, D. C.
Kun. Dr. I. Česaitis, 2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill.
Kun. V. Taškunas, 22 Chapel St., Norwood, Mass.
A. Aleksis, 815 N. 8th St., Springfield, Ill.
S. Atkočiunas, 9231 Cardoni Ave., Detroit, Mich.

A. L. R. K. FEDERACIJOS TARYBOS NARIAI:

- L. Simutis, 222 South Ninth St., Brooklyn, N. Y.
K. J. Krušinskas, 222 South Ninth St., Brooklyn, N. Y.

KUOPŲ RAŠTININKŲ DOMEI.

PASALPOS REIKALĖ

Delei išvengimo nesuipratimų išmokėjime pašalpos, kuopų raštinkams malonėsite tinkamai išpildinti ligonių blankas ir kreipkite domės į klausimą ant No. 2 blankos: Ar tuojau išmokėti pašalpa, ar laukti iki pabaigos sirgimo? Raštinkams neatsakant į šį klausimą, pašalpos išmokėjimo paliempimas nebus išrašytas iki kolei nebus prisiūsta atsakymo nuo ligos No. 3 Blanka.

PERMAINYMAS PALIUDIJIMŲ.

Kuopų raštinkams reikalaujami naujų paliudijimų persikėlusius nariams, malonėsite 25c. siūsti už paliudijimus ne "Garso" vardu, bet, siūskite Išdavininkui, kartu su mėnesinėm duoklėm.

KONTESTO REIKALĖ

Del išvengimo klaidų prirašyme narių prie kontesto, nariai užsiregistruvę konteste, prirašydami naujus narius ir prisijungiant aplikacijas Centru, malonėsite ant aplikacijos užrašyti vardą, kad Centras galėtų tvarkingai užrašyti balsus.

A. J. Kizis

Centro Sekretorius.

HAZLETON, PA.

S. L. R. K. A. 2-ro Pensilvanijos apskrčio susirinkimas įvyko Igno Degučio svetainėje, 20 d. rugpjūčio.

Susirinkimą atidarė pirmininkas M. Dulinskas, pradėdamas su malda.

Priimdinėjama iš delegatų mandatai.

Šaukiama apskrčio valdyba: M. Dulinskas pirm., J. Bučinskas vice-pirm., A. Navickas kasierius, J. Kavaliauskas rašt. Išskiriant J. B. vice-pirm., visi pribuvo.

Delegatai pribuvo šie: 90 kp. W. Hazleton, Pa.: J. Dobosinskas, S. Šečiavičius; 262 kp. Hazleton, Pa.: B. Liutkevičius; 263 kp. Hazleton, Pa.: A. Gapinckas, V. Bodvidzius, A. Plioplis.

Skaitoma praesit susirinkimo protokolas, kuris liko si priimtas.

Nauji reikalai. Pirmininkui paklausus ar kuopos prisiegti į apskritį savo priklausius mokesnius, Pasirodo, kad ne. Pasiaiskinama, kad dabar streikas, tai pinigai kiekvienam labai reikalingi. Pasizada sumokēt ateinančiam susirinkime.

Reikalauja B. Liutkevičius, kad sekretoriui už rekordu knyga \$1.25 būtų atmokėta. A. Navickas parėmė. Visi sutinka.

Svarstoma, kur apskrčio pinigai turēt but laikomi ir pasirodo, kad pinigų dar la-

bai mažai, tik \$8.00, tai nutarta pas kasierių, kol pasididins skaičius, o tada padėt į banką.

Kyla klausimas ant kiek laiko apskrčio viršininkai turi but renkami ir kada. Pasitarus likosi užgirta, kad ant metų laiko ir rinkimai turi įvykti sausio mėnesyje.

Del organizacijos ir visuomenės lietuvių labo, kilo klausimas, kad reikia turēt apskritiui korespondentą, kuris šios apylinkės reikalus ir svarbesnius atsitikimus parašytų į laikraštį, o tas duos vietos lietuviams daugiau žingeidumo paskaityt lietuviškus laikraščius, o skaitymas gali išeit visiems ant naudos. Šitas sumanymas liko priimtas ir korespondentas išrinktas Juozas Kavaliauskas.

Kalba pirmininkas, kad būtų naudinga pakviest ir kitos apylinkės S. L. R. K. A. kuopas į apskritį prigulėti. Sumanymas priimtas. Baigiamas susirinkimas su malda. Pirmininkas padėkojė susirinkusiems, už tvarkų užsilankymą, 4 val. po piet susirinkimą uždarė.

J. Kavaliauskas, rašt.

HAZLETONIEČIŲ DOMEI.

S. L. R. K. A. 2-ro Pensilvanijos apskrčio, 20 d. rugpjūčio, laikytame susirinkime pasirodė, kad yra žmonių abejonė apie apskrčio pini-gis. Buk juos raštinkas pasisavino. Keno tas pramanyta, nežinia, bet matyt blogos valios žmonių galys tikslu pakenkt organizacijai, ar raštinko asmeniui diskredituot žmonių akyse. Bet tas buvo puikiai užginėta per kasierių, A. Navicką, kuris pasakė, kad raštinkas nie-

ko prie to neturi. Pinigai visi randasi pas mane. Taigi aš kaip šio apskrčio raštinkas į kurį buvo tas kaltinimas taikoma, turiu tiesos pareikšti, kad tas visas pramanymas buvo padaryta blogų žmonių su tikslu mus visų gerovei pakenkti. Patartina jeigu kas neaišku, klauskit tiesiog raštinko ar kasieriaus, kad prirodytų tiesą, o ne klausyti pašalinių kalbų.

Tokiems dalykams susidėjus kijo klausimas turēt apskritiui savo nuolatini korespondentą, kuris tokius reikalus ir svarbesnius atsitikimus paduotų į laikraštį. J. A. K.

S. L. R. K. A. KUOPŲ SUSIRINKIMAI.

WORCESTER, MASS.

98 kp. susirinkimas bus 10 d. rugsėjo, bažnytinėje svetainėje, tuojaus po sumos.

Visi nariai meldžiami pributi ir tie, kurie dar buvot negavę paliudijimų dabar gausit. Daugelis jau užsilikę su mokėsiais, tad meldžiu visus atsilankyti ir užsilikę mokėsiai, kad netaptumet suspenduotais, nes turim didžiutis, kad prigulim prie tokios organizacijos, kaip Su-mas, o ne pamesti.

J. M. Vieraitis, rašt.

NANTICOKE, PA.

114 kp įvyks mėnesinis susirinkimas rugsėjo 10 d., 2:30 val. po pietų, ant p. Juozo Zadeikos salės, ant kurio susirinkimo malonėsite visi nariai susirinkti ir savo duokles užsimokėti, kad nebutu te suspenduotai ir nerugotut ant sekretoriaus.

Nariai atsilankite ir naujų narių prisirašyti prie šios organizacijos. Prisirašyti galima kada norite ir nelaukite ilgai, nes gali buti pervelu ir taip gali 240 kuopa prisirašyti prie mūsų kuopos. Taigi kviečiam 240 kp. valdybą ant šito susirinkimo, ant nutarimo.

Petras Matkavičius, rašt.

WESTFIELD, MASS.

97 kp. bus mėnesinis susirinkimas 10 d. rugsėjo, tuoj po sumos, visi nariai malonėsite ateiti ir užsimokėti duokles. Taipgi primename, kad nepamiršumete naujų narių atsivesti, o labiausiai vaikus. Nariai kurie esate su šeimyna, kad stengtumėtės prisirašyti savo vaikus prie Susivienijimo ale ne kur kitur, mokėsitis yra gana pigi, pumirtinės zanua nuo \$50.00 iki \$150.00.

K. V. Masattis.

Moundsville, W. Va. — 249 kp.

susirinkimas bus 10 d. spalio, 2 val. po pietų, kiekvienam žinomoje svetainėje. Meldžiu visus atsilankyti ir užsimokėti kiekvienas prikulinčias savo duokles ir taipgi meldžiu atsivesti naujų narių.

P. Ališauskas, rašt.

Akron, Ohio. — 178 kp.

susirinkimas bus rugsėjo 10 d. nedėlio, tuoj po pamaldų, bažnytinėje salėje. Meldžiu visus atsilankyti ir atsivesti naujų narių prisirašyti. Meldžiu visus, kurie atvirutes ateiti ir užsimokėti mėnesines duokles. Taipgi nariai bei narės, kurie persikėlēt gyvent kur kitur, malonėkit antrašų pridout raštinkui, nes kitaip negaitema jusų suiektot atėjus reikalui.

St. Douglas, rašt.

Worcester, Mass. — 41 kp.

lūgys mėnesinis susirinkimas 9 d. rugsėjo, 1922 m. subatos vakare, lygiai 6 val., bažnytinėje svetainėje. Tad, malonėsit visi nariai į šį susirinkimą atsilankyti, nes po pikniko turėsim ką naujo atrast ir gal ką naujo surengsim. Ateidami atsilankit naujų narių kuodaugiausia.

A. K. Sekr.

Frackville, Pa. — 187 kp.

susirinkimas bus 17 d. rugsėjo, 2 val. po pietų, bažnytinėje salėje.

Juozas Mičiulis.

116 N. Broad Mt. Ave.

Paterson, N. J. — 65 kp.

susirinkimas bus 13 d. rugsėjo, Sv. Kazimiero par. salėje, 147 Montgomery St., 7 val. vakare.

B. Obelys.

Amsterdam, N. Y. — 243 kp.

susirinkimas bus 19 d. rugsėjo, tuoj po sumos, bažnytinėje salėje. Visi nariai susirinkite.

Rašt.

E. St. Louis, Ill. — 179 kp.

susirinkimas bus 10 d. rugsėjo, tuoj po pamaldų, bažnytinėje svetainėje. Visi nariai ateikit ir naujų narių atsivest.

K. Rutkauskas, rašt.

Newark, N. J. — 36 kp.

susirinkimas įvyks 11 d. rugsėjo, 7:30 val vakare, lietuvių svetainėje, 80-2 New York ave. Visi nariai nepamirškite ateiti ir užsimokėti savo duoklias. Atsivestkit ir naujų narių prisirašyti.

P. Vileikis, rašt.

Elizabeth, N. J. — 3 kp.

susirinkimas bus 10 d. rugsėjo, 4 val. po pietų, mokyklos kambaryse. Visi nariai kviečiami ateiti ir naujų narių atsivesti.

J. Matusa, 67 Pine st.

Detroit, Mich. — 171 kp.

susirinkimas bus 10 d. rugsėjo, 1 val. po pietų, Sv. Jurgio bažnytinėje salėje.

J. Salinis, rašt.

Rockford, Ill. — 137 kp.

susirinkimas bus 10 d. rugsėjo, St. Elizabeth Social Auler namuose, 1506 So. Main St., 3 val. po pietų.

V. Anučiūskas, rašt.

Moon Run, Pa. — 195 kp.

susirinkimas bus 10 d. rugsėjo, paprasto vietoj. Priimami nauji nariai ir išrenkamos duoklės.

A. Rafanavičius, rašt.

Phila. Pa. — 10 kp.

susirinkimas bus 10 d. rugsėjo, bažnytinėje salėje.

A. Sakalas, rašt.

Waterbury, Conn. — 11 kp.

susirinkimas bus 10 d. rugsėjo, 1 val. po piet., senosios mokyklos kambaryje.

A. Vitas, rašt.

Chicago, Ill. — 160 kp.

susirinkimas bus 10 d. rugsėjo, 1 val. po piet. N. Pr. Sv. M. P. par. salėje, 44 ir So. Fairfield ave.

Vincas Paukštis, rašt.

Mahanoy City, Pa. — 31 kp.

susirinkimas bus 10 d. rugsėjo.

J. Žernaukas, rašt.

Albany, N. Y. — 188 kp.

susirinkimas bus 10 d. rugsėjo, tuoj po pamaldų, Sv. Jurgio par. salėje. Visi nariai malonėkite ateiti, nes turime daug svarbių reikalų aptarti. Užsimokėkite mėnesines duokles ir naujų narių atsivestite.

St. Matulaitis, rašt.

Chicago, Ill. — 85 kp.

susirinkimas bus 10 d. rugsėjo, 2 val. po pietų, Sv. Kryžiaus par. mokyklos 1 kambary, prie 46 ir Wood gatvių.

M. Šaučiūvėnas, rašt.

New Philadelphia, Pa. — 51 kp.

susirinkimas bus 10 d. rugsėjo, 1 val. po pietų, bažnytinėje salėje.

Šlv. Sužiedelis, rašt.

Nashua, N. H. — 228 kp.

susirinkimas bus 10 d. rugsėjo, bažnytinėje salėje, tuoj po pamaldų.

K. J. Nadzeika, rašt.

Bentleyville, Pa. — 92 kp.

susirinkimas įvyks 10 d. rugsėjo, tuoj po sumai, paprasto vietoj.

Rašt.

Kingston, Pa. — 209 kp.

susirinkimas bus 10 d. rugsėjo, 2 val. po pietų, bažnytinėje salėje.

A. Agurkis, rašt.

Detroit, Mich. — 265 kp.

susirinkimas bus 10 d. rugsėjo, 2 val. po piet. Bendrovės mažojoj salėje, Dix ir 25 gt., ant trečių lybų. Malonėsite visi nariai atsilankyti ir naujų narių atsivesti.

Rašt.

N. S. Pittsburgh, Pa. — 87 kp.

susirinkimas bus 10 d. rugsėjo, paprastos mokykloj.

V. F. Palupis, rašt.

Castle Shannon, Pa. — 172 kp.

susirinkimas bus 10 d. rugsėjo, 2 val. po piet. pas Jurgį Malinauską.

R. Tuminskas, rašt.

East Pittsburgh, Pa. — 124 kp.

susirinkimas bus 10 d. rugsėjo, pas Juozą Jokubauską.

Rašt.

Gardner, Mass. — 162 kp.

susirinkimas bus 10 d. rugsėjo, 1 val. po piet. Robillard salėje, 104 Parker str.

S. J. Petrauskas, rašt.

Reinerton, Pa. — 220 kp.

susirinkimas bus 10 d. rugsėjo, 2 val. po pietų, Kaspučių svetainėje.

M. Snisevičienė, rašt.

Chicago, Ill. — 15 kp.

susirinkimas bus 10 d. rugsėjo, 2 val. po pietų, Sv. Jurgio par. mokyklos kambary, 32nd Place ir A. turn ave.

Rašt.

New Britain, Conn. — 109 kp.

susirinkimas bus 10 d. rugsėjo, tuoj po sumai, Sv. Andriejaus par. salėje, kamps Church ir Stanley st.

S. Adomaitis, rašt.

Table with columns: Account No., Name, Rate, Date of maturity, Date acquired, From whom acquired, Dec. 31, 1921, May 31, 1922, Int. Includes entries for First Lithuanian Building Assn., Polithania State Bank, etc.

BLISSVILLE, L. I.
 Je įrankių muštinę laimėjo lietuvių priėmimo komitetas. Rugsėjo 26, vakarą 9:30 val. lietuvių J. Kulikauskas, gyvenantis po No. 92 Greenpoint ave., buvo lenkiškoji smuiklė, 106 Pearl str., kur buvo daug lenkų. Įvyko vaidas, lenkai buvo pasirengę lietuvių, bet šis ištruko ir nuėjo namo pasidėti švarką. Buvo persunkti galva, kaip jis aiškino, delto jį buvo pasitrenkę.

Bet perėjus per orą jautėsi tvirtesniu ir grįžo savo vardą atsimiti. Sugrįžęs į tą patį vietą, pasukė lenkams, kad jis iš jų visų nė vieno nebijo ir jei nori persitikrinti, lai tuoj mėgina.

Tuoju lenkai pradėjo persitikrinti, o lietuvis juos čiupinėti. Ir katrą tik lietuvis palietė, tas turėjo pulti be pasipriešinimo ir antrą kartą netiesio kibti. Ir taip parėjo iki dvylikam sunkiausiam. Tai buvo smuiklės bosas. Šita kaip palietė lietuvis ranka, tai tas net išsižiojo. Iš šalies matė tą lenkai labai stebėjosi iš mažiuko lietuviu. Keikė ir juokėsi pilvus susiėmę, kaip mažiausias, už save didesnius glėžė.

Imtynės tęsėsi iki 1 val. ryto. Galutinai iš pralaimėjo 7 broliai susipykę tarp savęs, kam jų daug, o prieš vieną menką lietuvių neatsilaikė. Tarpe savęs susiėmę, lietuvis norėjo cėti juos skirti ir santsaiką padaryti. Bet pamatęs "jie broliai tesizino" — nejo. Net šekmadienio rytą lenkai plačiai apie tai kalbėjo, sakydami (ten mažiukai to jak tilko zemni ktorego o do ziemy). Viskas praėjo be guziukočių pagalbos.

J. Kulikauskas tarnavęs Suvalstijū jurinkystėje. Dabar žada nevertoti svaigalų, kad reikale būtų žalingesniu.

Graži komedija! Ištikro, galima

tokiam lietuviui tris kartus siduoti į petį ir pasakyti: "that's the boy".
 J. B.

HARRISON IR KEARNY, N. J.
 Rugs. 12 d. įvyko manifestacija, kurią Harrisono ir Kearny lietuvių parengė padėkai Jungtiniams Valstybėms už pripažinimą Lietuvos de jure. Prie tos dienos rengtasis visu labai uoliai. 6 d. rugsėjo suaukta per L. L. P. stoties komitetą masinis susirinkimas ir nutarta surengti parodą. Sutvarkymui to darbo ir sudarymai planu išrinkta komisija iš keliolikos ypatų, kuriai pavestas visas darbas; o padengimui lėšų išrinkta kelios ypatos perėitį per stubas, pakolektuoti. Žmonės gausiai aukojo del to prakilnaus darbo.

Išrinktoji komisija dirbo visas pastangas ir be poilsio darbo. Kaip tik sužinojo apie parodą, tai visi išriebėsi už darbo. Moterys siuvo sau rubus, įvairiai dabinosi, o vyrai ruošėsi.

Gražus buvo reginys, kuomet apie 7 val. po pietų, nuo Hantmanų salės iš Harrison ave. pradėjo tiestis kaip reikėtų, įvairios divizijos, viena paskui kitos; buta apie 16 divizijų.

Pirmiausia ėjo visuomenės beas, kurį pasamdė sekančios draugijos: L. Vyčių kuopa, L. D. S. kuopa, B. B. choras ir Susivienijimo kuopa. Paskui beną nešė Amerikos ir Lietuvos vėliavas, pas kuo ėjo "Dėdė Samas" ir šios draugijos: jojo Vytautas ir iš šalių jo jojo du kareiviai: pulkas karėvių: "Geležinio Vilko" vaikų pulkas; keliolika merginų, apsirėdžiusios norsėmis; nešė gulščius lietuvišką vėliavą virš dvidešimties mažų mergaičių apsirėdžiusių amerikoniška vėliava; nešė šešis mergaitės ratų vainiką: ėjo di-

džiausias burių mergaičių jų apsiavikimas sudarė lietuvišką vėliavą; burių merginų apsirėdžiusių lietuvaiteimis; moterys baltai pasipuošusios ir su kepurėmis, kurios sudarė lietuvišką vėliavą; burių jaunų vyrų; L. Sunų draugija su savo benu; trys draugystės: Ringando, Sv. Juozapo ir Gabijos draugija taipgi beną turėjo. Paskui važiavo išpuoštas trokas, kuriame stovėjo Liberty su Lietuva pasidavusios rankomis ir dar keturios merginos baltai apsirėdžiusios. Tas išpuoštas trokas su tom stovinčiom merginom didžiausį įspūdį svetimatiniuose darė. Važiavo keli trokai mažų vaikų ir mergaičių, paskui kurių didžiausią liniją nutiesė automobiliai.

Kaip lenkai pamatė tokį Harrisono ir Kearny skaičių lietuvių, tai jiems nustebėjo, sakė, kur tu lietuvių tiek daug priviso. Ir taip dar didesnė pusė lietuvių nejo. Jei jie būtų pamatę Harrisono ir Kearny visus lietuvius, tai būtų koks lenkutis ir galų sau pasidaręs.

Nors prasidėjus parodai, pradėjo biskį linoti, bet tas jokio sunkumo parodaujančiuose nepadarė. Visi kaip didi taip ir maži linksmus, pilni narsumo maršavo. Perėjus keles gatves lietuvis nustojo lijes, numarsavom pas Kearny stovyklą, kur laikė prakalbas Harrisono ir Kearny abu majorai ir vietos klebonas, kun. Jakštys.

L. L. P. stoties pirm. V. Milinavičia perstatė kalbėti Harrisono majorą Riardn, kuris kalbėjo pricalniai lietuviams. Toliau perstatė Kearny majorą Mr. Archibald, kuris sveikino lietuvius su Amerikos pripažinimu ir pasakė visai miniai: jeigu jums reiks kokių patarimų; tai sako, as kaip lietuviams su mielu noru patarnausiu. Kalbėjo kun. F. Jakštys, kuris iš to džiaugsmo net apsiverkė. Sveikino visą minią ir išreiškus, kad Vilnius greitai laiku bus liet. raukose, tuoj visi ėmė ploti rankomis ir šaukti "valio!"

pasisveitinimu dirbo ir ėjo per stubas kolektuoti pinigų del padengimo parodos lėšų. Taipgi jos organizavo mažus vakus ir mergaites. K. Mečionis taipgi yra pasidaręs šioje parodoje, nes per jį buvo suaukta susirinkimas. Jis yra geras darbuotojas ir geras tėvytinainis.

Pr. Odelis.

PHILADELPHIA, PA.
Paskolos stočių domel.

Perieitame Paskolos stočių suvažiavime, liepos mėn. 19 ir 20 dd. 8. m. Washington, D. C., buvo užgirta, kad stotys susispiestų į apskričius ir stotims susispietusioms ir apskritį, išrinkti į Centro valdybą nari. Tokiu būdu apskričiai turės po vieną atstovą, kurie sudarys pilną centralinį Paskolos Stotčių komitetą. Taipgi orie progos Philadelphia Paskolos stotis po vardu "Lietuvių Krikščionių Sąryšis", šaukiasi į apylinkės kolinijų stotis susispiesti į bendrą apskritį. Kadangi L. K. Saryšis yra vienas iš didžiausių organizacijų, kuris egzistuoja apie 2-jus metus, turėdamas didelį skaičių draugijų ir neuždėdamas draugijoms jokių iškaščių, pats per save apsidengia. Paimkim pavyzdį: rengiant manifestaciją 6 d. rugsėjo, saryšis turėjo išlaidų virš \$900.00. Nežinrino to apsimokėjo ir dar atliko viršaus šimtinės Gynimo komitetui pasijust Lietuvos. Draugijos prigulėdamos prie visų minėtų Saryšio, parenka du atstovus ir įgalioja pilnai atstovaut draugiją. Kadangi virš minėtas saryšis stovi ant krikščioniškų pamatų, taigi draugijos prigulėdamos prie saryšio remiasi ta pa teise. Taipgi Paskolos stotys laiki aptaria savo su sirinkimuose apie bendrą ir galiną vieną spėk suvienijimą į apskritį. Plašesnių informacijų kreipkitės pas Saryšio sek. Stasį F. J. Olbiką, 237 Dickinson Str., Philadelphia, Pa.

Amerikos lietuvių ir registracija.
 Lietuvos Valdžia išleido naują įstatymą ir Seimo nutarimas, kad visi lietuvių gyvenantieji užsieny turi užsiregistruoti ir išimti pasus, nes kitaip nebūs skaitomi Lietuvos piliečiais. Kadangi šalis yra pripažinta, tai Lietuvos Valstybė turi žinoti skaitlių savo piliečių gyvenančių užsienyje. Gal registruotis tie, kurie turi pirmas Susvalst. popieras, bet kurie netur originalių piliečių popierių tur registruotis. Registravimo dienos jau prasidėjo. Tad, valio, visi lietuvių prie išimimo pasu! Philadelphia ir apylinkė registravime ir išpildyme blankų ar kortelių atliks Saryšio sek. S. F. J. Olbikas, 237 Dickinson str., kreipkitės kada tamstoms yra liuos laiko, nes sekretorius dirbs iš pasisveitinimo del labo lietuvių vistic menės.

S. F. J. Olbikas, Saryšio Sekr.

ATSKAITA 8 LIETUVŲ DIENŲ ATSIUVUSIOS 15 D. RUGP., 1922 M. LAKE SIDE PARK.
 (East Mahanoy Juct. Pa.)

Ineigos
 Nuo Mahanoy (City) stando 363.68
 Nuo gėrimų stando 643.55
 Nuo Tamaqua stando 30.05

Guzikėlių parduota už 223.72
 Tašas parduota už 43.41
 Pennants parduota už 65.45
 Zenklėlių parduota už 51.90
 Lietuviški vėliavėlių už 12.10
 Nuo koncerto 38.75
 Kolektos sur. laike pamaldų 85.69
 Nuosimėnai nuo parko 249.40
 Nuoš. nuo parko karėlamas 10.00
 Mrs. J. Wyatt aukojo 6.00
 Mr. Dziados 3.00
 Mr. Kerdoka 1.00

Iš viso įeigų \$1,829.70

Išeigos.
 J. Wyatt už gėrimus 582.50
 H. Georges už ice-cream, candy ir t. t. 203.25
 Hazleton Bottling Works už sodę 114.55
 Keystone Badge Co. už guzikėlius 55.00
 W. D. Bačkauškas už spaudos darbus 32.00
 James Spence and Co. už pennants 22.50
 K. Krušinsko kelionės išl. 20.00
 P. Kubertu už mėšą 16.18
 Base ball dovana 15.00
 Dovana (prizes) darb. 14.99
 V. Lapinski už fruktus ir t. t. 13.22
 Keystone Ticket Co. už tik. 10.00
 V. Yusaitis už parvežimą daiktų 10.00
 Pošciai 5.90
 S. Norkevičius už sale susir. 4.50
 J. Karnaška už reikišius Roštinkinai už žašlavą 2.50
 Sv. Juozopo par. chorui už stiklus 3.00
 Už dvi bolias grajotams 3.00
 M. Geleželė išlaidos 2.52
 Mr. Jones už knygą vėdi mui L. D. reikalams 1.75
 J. Žernaško išlaidos 1.38
 Expressas 1.13
 Presos komisijos išlaidos 57

Iš viso išeigų \$1136.97
 Ineigų \$1829.70

Pelno \$692.73
 Pelnas pasiūsta Sv. Kazimiero vienuolynui, Chicago, Ill.
 Valdyba:
 Pirm. M. Geleželė, vice pirm. J. Žernauskas, rašt. S. Rutkauskaitė, II rašt. K. Žeglys, išd. V. Uodėška, išd. glob. kun. P. Česna, kun. J. Miliauskas.

Kas gi yra geriau, ar pašalpa ligoje, ar nusiminimas bėdoje? Prisirašyk prie Susivienijimo Lietuvių Rymo Katalikų Amerikoje, o atėjus juodai dienai rasi jame suraminimą.

PARDAVIMAI

ANT PARDAVIMO NAUJI NAMAI
 8 metai statyti murinei namai 6 kambarių po 5 kambarius ir maudyneis Rėndų \$1,700, kaina \$9,500.
 8 kambarių murinei po 4 kambarius su maudyneis. Rėndų \$2,000, kaina \$10,000.
 East Flatbush, 2 kambarių namas su 8 kambariais, lotas 69x208, kaina \$5,500, imokėti \$1,000.

B. ZINIS, REALTY CO.
 420 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.
 Tel. 3929 Stagg.

(40)

Nežinai kas rytoj bus, kas tavęs ir tavo šeimyną laukia. Taigi pasirengk sutikti rytojų prisirašydamas prie S. L. R. K. Amerikoje.

ANT PARDAVIMO.

Parsiduoda lietuviška keptuvė, 2 muro namai prie vienos vietos, arklys, vežimas ir visi reikalingi daiktai del gero biznio. Per 15 metų tas biznis buvo laikoma ir vieta labai tinkanti del didelio biznio. Priežastis pardavimo del sveikatos sumažėjimo, norintis pirkti kreipkitės pas mane patį šiūomi adresu:
 Mat. Griber, No. 1 Cherry Str., Curtis Bay, So. Baltimore, Md.
 (37)

(37)

Nėra nė vienos apdraudos draugijos, kuri taip pigiai ir tokiomis lengvomis išlygomis priimtų savo globon narį, kaip kad Susivienijimas Lietuvių Rymo Katalikų Amerikoje. Prisirašyk prie jo.

Pranešimas
LIETUVOS ĮSTATYMAI
 Tik ką gauta iš Lietuvos.
 Jeigu nori žinoti ir kitiems pasakyti apie Lietuvos valdžią ir jos tvarką, išsigyk šią svarbią knygą. Lietuvos Įstatymus Fedagavo Vyriausiojo Tribunolo Pirmininkas, A. Kriščiūnaitis.
 Knyga 1032 puslapiu, kaina \$5.00 ir Tūno Vaisganto mastai, 4 tomai — \$2.50. Kreipkitės šiuo adresu:
S. DAUNORAS
 222 So. 9th Street. Brooklyn, N. Y.
 P. S.: Pas mane galima gauti įvairaus turinio knygų, taip pat parvežtis iš Lietuvos k. v. istorijų, maldaknygių, dainų su raidomis ir be rašymų keturias balsams, mišų, teatralių veikalų ir t. t. Reikalaukit katalogo, St. Daunoras.

Seniausia Lietuviška Agentura New Yorke
 Jeigu norite apsaugoti nuo muskraudimo, tai pribuvę į New Yorką kreipkitės į atsakančiausių
Geo. J. Bartaszius and Co. Agenturą,
 kuri yra visiems lietuviams žinoma.
 Išmanome ir siunčiame pinigus į visą pasaulį pagal dienos kursą. Pasitinkame keleivius New Yorke ant stoties ir suteikiame nakvynę savo Hotelyje; bagažų pristatome ant laivo ir apdraudžiame: padarome pasportus ir kitus reikalingus dokumentus.
 Reikalaukite kainų ant laivakorėjų ir kurso pinigų:
GEORGE J. BARTASZIUS AND CO.
 498 Washington str., New York City.
 Ofisas adaras nuo 8 ryto iki 8 vakarė; nedėliomis nuo 10 ryto iki 3 po pietų.

"Matal kaip greitai jįsi nustojo verkti. As tik ka darjan jam doza"
BAMBINO
 Valstabenkils Reg. S. V. Pat. Buro
 ir matomal tas palengvino jo skausmus tuojaus.
 Taip, motinos! Bambino parodė puikius rezultatus palengvintine vidurių diegimo, mėšlungio ir užkietėjimo. Jis yra geriausias kudičių draugas! Kudičiai mėgsta jį! Jie praso daugiau!
 35c. aptiekose. Už 40c. prisiunčiame tiesiai iš laboratorijos.
F. AD. RICHTER & CO.
 104-114 So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

BALTIC STATES BANK
 Pirmutinis ir Vienintelis Lietuvių Valstijinis Bankas Rytuose.
 KAPITALAS IR PERVERSIS — \$270,000. Turtas jau siekia — \$1,125,000.
 Prima Depositus ir moka 4%. Depositus galima siūsti per pastą.
 SIENICIA LIETUVON ir į kitas pasaulio dalis pinigus tu kraštų pinigais, arba AMERIKOS DOLERIAIS. Išmoka griežintaisi ir teisingiausiai.
 1922 m. rugs. 1 d. liepos, 1922 m. rugs. 20,000 žmonių kreipėsi į mes pinigų siuntimo reikalais. TAS PARODO, KAD ŽMONES PASITIKI BALTIC STATES BANKU. Pasitikėjimą mes išdirbome teisingumu, sąžiningumu ir draugiškumu.
 PARDAVODA LAIVAKORTES I LIETUVĄ ir iš Lietuvos ant vių laivų linijų ir konstruopiasiai prižiūri, kad keleiviai turėtų smagų ir gerą kelionę.
 BANKAS ADARAS kasdien nuo 9 v. ryte ligi 5 v. vakarė, subatona — ligi 7 v. vakarė. TELEFONAS: WATKINS — 2142.
 Visais reikalais rasydami adresuokite šitaip:
BALTIC STATES BANK, 294 EIGHTH AVE., NEW YORK, N. Y.

DYKAI! BAROMETRAS IR REVOLVERIS DYKAI!

Importuotas barometras, kuris parodo permainas oro. Tai yra labai gražus ir gerai padirbtas daiktas su tikru Fahrenheit terminometru. Prieš gražų orą lėbė-motėris šeimai į tarpdurį, prieš lietuvių vyrus šeimai į tarpdurį, prieš permainą oro abudu šeimai į tarpdurį. Labai naudingas daiktas kiekvienam. Taipgi revolveris B. C. 22 kalibro, kuris yra padarytas gražiai ir stipriai, šauja su B. C. šoviniais. Turėdami jį galėsite apsaugoti savo namus. Šitūs du brangiu daiktu mes prisigaime dykai kiekvienam, kuris užsisakys pas mums žemiau aurodytą laikrodėlį. Tai yra labai geras laikrodis, nikelinio judėjimo, gražiuose nikeliniuose lūkstuose, laik rodo teisingai ir garantuotas ant daugelio metų. Vertas mažiau \$5.00, bet mes per trumpą laiką nutarėm parduoti tik už \$3.75. Prisišk 25c. stampomis už pristatimą, o \$3.75 užmokėti kai apsiliksi tuos daiktus savo namuose. Gavranuojam, kad busite užgandėli ir arba pilnius sugrąžinsime. Eškerkit šitadion.
PRACTICAL SALES COMPANY
 1219 North Irving Ave., Desk 24 Chicago, Ill.

Net ir kudičiai pastebli!
 Ir yra taip legva visiskai iš galvos pašalinti pleiskaną. Tik kelis kartus panaudojus
Ruffles
 tą pleiskanų mirtinąjį priešą — ir jusų galvos oda bus taip tyra, kaip kudičio ir Ruffles pagelbės jums visomet į tokia užlaikyti. Svari galvos oda užlaiko plaukus puikiais-pleiskanos tuojaus sunaikina juos.
 Nusipirkite bonkų Ruffles savo aptiekioje šiandio už 65c., arba prisitaukite 75c. pašto ženkliais tiesiai į laboratoriją.
F. AD. RICHTER & CO.
 104-114 So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

I LIETUVĄ IR IŠ LIETUVOS
 LAIVAKORTES galima gaut pagal prekes kompanijų ir ant geriausių laivų visų linijų pas seniausią LIETUVISKĄ agentą — **G. KUNAŠAUSKĄ**. Agentura uždėta 1910 m.
PASPORTUS išreikalauju visiems keliaujantiems į LIETUVĄ.
 Atvažiuojančius iš kitų miestų patinku ant stoties. Persituntipas PINIGŲ I LIETUVĄ pagal dieninį kursą. ATYDA. Mainymas pinigų ne priverstinas, bet išmanau, jeigu kas klausia.
G. Kunašauskas
 179 E. 3-rd Street, New York, N. Y.

LAIVAKORTES PINIGUS
 LIETUVŲ PARDUODAME ANT VISU PORTU. VISKĄ APRAUPTI NAM PRADĖDANT NĖO GAVIMO PASPORTO IKI PASODINI MUI ANT LAIVO
 JEI NORITE TURĖTI PIUKI PATARNAVIMA KREIPKITĖS PRIE MUS.
LITHUANIAN TRAVEL BUREAU (INTERNATIONAL TRAVEL BUREAU, INC.)
 136 EAST 42-nd STREET, NEW YORK, N. Y.

Naujausios rusies orlaivis.

BALTIC STATES BANK
 Pirmutinis ir Vienintelis Lietuvių Valstijinis Bankas Rytuose.
 KAPITALAS IR PERVERSIS — \$270,000. Turtas jau siekia — \$1,125,000.
 Prima Depositus ir moka 4%. Depositus galima siūsti per pastą.
 SIENICIA LIETUVON ir į kitas pasaulio dalis pinigus tu kraštų pinigais, arba AMERIKOS DOLERIAIS. Išmoka griežintaisi ir teisingiausiai.
 1922 m. rugs. 1 d. liepos, 1922 m. rugs. 20,000 žmonių kreipėsi į mes pinigų siuntimo reikalais. TAS PARODO, KAD ŽMONES PASITIKI BALTIC STATES BANKU. Pasitikėjimą mes išdirbome teisingumu, sąžiningumu ir draugiškumu.
 PARDAVODA LAIVAKORTES I LIETUVĄ ir iš Lietuvos ant vių laivų linijų ir konstruopiasiai prižiūri, kad keleiviai turėtų smagų ir gerą kelionę.
 BANKAS ADARAS kasdien nuo 9 v. ryte ligi 5 v. vakarė, subatona — ligi 7 v. vakarė. TELEFONAS: WATKINS — 2142.
 Visais reikalais rasydami adresuokite šitaip:
BALTIC STATES BANK, 294 EIGHTH AVE., NEW YORK, N. Y.

BALTIJOS-AMERIKOS LINIJA 9 Broadway, New York, N.Y.
TIESI I LIETUVĄ
 PER HAMBURGĄ PĪLAVĄ ARBA LIEPOJŲ
 Vadinauti visi paranku ir tūsti kelis lietuvių važiavimui į Piliavą aplonkia lenkų josta (karidors)
 Viso tūcia klasa padalinta į kambarius — Ant 3-4, 4-rtų, 5-rtų ir 6-rtų lovy
 LITUVŲ Spalio 6
 ESTONIA Spalio 13
 IS New Yorko, Bostono ar Philadelphia į HAMBURGĄ \$103.50 — PĪLAVĄ \$106.00 — I KĪAIFEDĄ IR LIEPOJŲ \$107.00.
 Mes apmokėjame gelikolio tikietus iš Philadelphia į Bostono ir New Yorko, Kreipkitės prie vietos agento.

VIETINĒS ŽINIĀS

APLEIDZIANT BROOKLYNĀ, N. Y.

Siame didzianāme mīeste ir skaitlīngojē lietuvī kolonijojē nuo gēgūzē 21 iki rugsējo 1, teko praleisti laikā.

Ispudziams aprašyti, reikētū daug laikō ir vietos...

Išēina ēia S. L. R. K. A. organas "Garsas" apie kurj ratuojā daug katalikīskū organizacijū ir veikējū. New Yorke, Brooklyne skaitoma apie 50,000 lietuvī. Uzsiima daugumojē siuvējū amatu, — susiorganizavē.

Lietuviai katalikai, kaip visiems prakilniems tikslams, taip ir Sv. Kazimiero Draugijai parodē didelio prielankumo ir teikē paramos; įsirašydami Jos narius na. Gerb. Kunigams, kurie Sv. Kazimiero Dr-jai ir man parodē užuojautas, įsirašydami patys ir savo parapijonus skatindami įsirašyti narius, visiems Sv. Kazimiero Dr-jos nariams. Jos prieteliaims, taipgi "Garso" Redaktoriui, kurs nepagalējo laikraščio skylēiū, Sv. Kazimiero Dr-jos reikalams ir visiems kokiū nors budu pagalbėjusiems katalikiškos spaudos platinime, tariu didžios padēkos ir aukštos pagarbos žodžius

Kun. Petras Kaščiuks,
Sv. Kazimiero Draugijos Kaune, Generalis Igaliotinis Amerikoje.

Sv. Kazimiero "Draugijos Kaune" reikalais mēdžiū rašyti ēia paduotū antrašu: **Rev. P. Kaščiuks, 443 Park Ave., Bridgeport, Conn.**

Norintieji susirašyti su Sv. Kazimiero Draugijos Centru, mēdžiū sekantiai adresuoti: **Pirmininkui Sv. Kazimiero Dr-jos, Prelotui A. Dambrauskui, 34 Didžioji Vilniaus Gatvė, Kaunas.**

Su pagarba
Kun. P. Kaščiuks.

NORINTIEMSIEMS ĮSIRAŠYTI Į SV. KAZIMIERO DRAUGIJĄ KAUNE.

Buvant man, Brooklyne, malonūs rēpėjai katalikiškos spaudos, uoliai ir skaitlingai įsirašinėjo, visokiario-

paiss nariais į Sv. Kazimiero Draugijā, už ką Jiems didelē garbē ir dėkingumas. Labai prašau visus apsvietos mylētōjus ir tolesniai rašyti į katalikiškos literatūros, Sv. Kazimiero Draugijā. Didėjant nariū skaičiū, didēs visokiū žvilgsniū ir Sv. Kaz. Dr-jos veikimas. O katalikiškios spaudos platinis, kas kart labiaus plētosis ir teiks visiems lietuviams apsvietos ir laimēs.

Norint įsirašyti į Sv. Kazimiero Draugijā, mēdžiū kreiptis į vietiniū, Rymo Katalikū, lietuvī parapijū GG. Kunigus, kurie maloniai Tamstoms padēs. Kur yra Sv. Kaz. Dr-jos skyriai, ten, pritariant GG. klebonams, jie įrašinės naujus narius ir patenkins įsirašiusius. Taipgi galima įsirašyti į Sv. Kazimiero Draugijā, Brooklyne "Garso" Redakcijojē, Chicago'jē "Draugo" red., Bostone "Darbininko" red., Wilkes Barre, Pa. apielinkējē "Tėvynės Balsu" red., Philadelphia'jē, Pa. "Žvaizdēs" ir kitū katalikiškū laikraščių redakcijose. Bet užvis patogiausiai, kaip minēta, įsirašyti į Sv. Kaz. Dr-jos narius, per GG. vietinius klebonus ir Sv. Kaz. Dr-jos skyrius. Įsirašant reikia paduoti savo, arba to, kurj įrašai, tikrā ir pastovū antrašā. Įmokėti atatinamojo nario mokesť ir pažymėti kokio turinio knygu narys nori gauti. Vietiniai kunigai bei skyriai Sv. Kaz. Dr-jos, antrašus ir pinigūs nariū per mane arba stačiai Sv. Kaz. Dr-jai pasiūnēia. Sv. Kaz. Dr-jos antrašas: Didžioji Vilniaus gatvė 34, Kaunas, Lithuania, Prelotui A. Dambrauskui. Dar kartā maloniai kviečiu visus lietuvius katalikus, Brooklyno, New Yorko ir visū kitū miestū, rašyti į Sv. Kazimiero Draugijā, nes tik draugijojē vienybē, o vienybējē-galybē.

Su pagarba
Kun. P. Kaščiuks,
Sv. Kazimiero Draugijos Kaune, Generalis Igaliotinis Amerikoje.

Mēdžiū ir kitū laikraščių perspaudinti.
K. P. K.

MUZIKOS MOKYKLĀ

Mokymai: piano, dainavimė ir vargoninkavimė.

Kreipkitės pas:
J. Jankus
108 No. 6-th Str.,
Brooklyn, N. Y.

S. L. R. K. A. NEW YORK IR NEW JERSEY APSKRITIES KUOPŲ DOMEI.

S. L. R. K. A. New York ir New Jersey apskrities suvažiavimas įvyks spalio (October) 15 d., 1922, 2 val. po pietų, Augusto Liutvino svetainėje, 69 So. Park Street, Elizabeth, N. J. Visos kuopos malonēkite išrinkti kodaugiausiai delegatū ir priuošti naudingū sumanymū virš minētam suvažiavimū, kuriame bus svarstoma kontesto ir kiti svarbūs organizacijos reikalai.
J. P. Mačiulis, apskr. pirm.

SUSIRINKIMAS.

S. L. R. K. A. 135 kp. susirinkimas bus ateinančiam sekmadieny, 10 d. rugs., tuoj po sumos, Ap. Pan. Sv. par. svetainėj. Malonēkite visi ateiti ir savo dukles užsimokėti, o kurie negalite ant susirinkimo pributi, tai malonēkite atnešti pas mane, bet nebukite suspenduotais.
F. Barbšis, kp. rašt.
455 Keap St.

PRANEŠIMAS.

Gerbiamą Brooklyn'o, New York'o ir apylinkēs visuomenē, kviečiame tēmyti dideliū nepaprastā koncertā, kurj rengia geriausiai-lietuvī dainininkas Jonas Butėnas, 14 dieng Spalio-Oct., 1922 m., McCaddin Hall, So. 2-nd ir Berry str., Brooklyn, N. Y. Prašome draugijū ir pavieniū nerengt ant minētos dienos.
Rengimo Komisija.

L. Šimutis, "Garso" Redaktorius ir K. Krūšinskas, Federacijos Sekr., išvažiuo Federacijos Kongresan Bostonā.

PRANEŠIMAS.

Siunomi pranešame, kad buvusios kriaušų korporacijos "Jugilinas" užsibūgė. Ši korporacija pasiskirtas 2 ir 9 d. September (Rugs. 2-9), 1922 nuo 12 val. iki 3 val. po pietū. A. Gužo-špaže, 929 Flushing Ave., Brooklyn, N. Y. Komisija šiuo išmokėjimū proz. V. Vainis, fin. sek. M. Vasiliaukaitis, kas. V. Frankonis. Gyvenanti kituose miestuose prisideti kiti savo šūrus su savo paruo ir Notary Public padidintiū, tad prašite pāninti šiuo "Mower" taisyti.
Sekr. J. Mechevičius,
15 Montrose Ave., Brooklyn, N. Y.

PRANAS GRATYS

Muriū, cementuojū, maletoju ir taisau salygatvius ir sklepus.
Visā darbā garantuoju
277 LEONARD STREET,
Tarpe Grand ir Power Sts.
Brooklyn, N. Y.

DVI PUKIAUSIOS GALERIJOS BROOKLYNE. LIETUVIS FOTOGRAFAS IR MALIORIUS MOTIEJUS KICHAS

Jeigu Tamstoms pabodo kitū Fotografū darbas ir nesate užganėdinti, tad malonēkit kreiptis pas mane. Aš užtikrinu, kad mano darbu busit užganėdinti. Nes aš esiu pirmutinis Lietuvis Fotografas Brooklyne, ir pas mane galima užsisteliuoti arba nusitraukti visokiū įvairumū paveikslū. Kainos labai prieinamos.
MANO GALERIJOS ANTRASAI:
227 Bedford Avenue, 579 Grand Street,
Tarpe No. 4-tos ir 5-tos. Prie pat Lorimer St.,
BROOKLYN, NEW YORK.

NAMAI IR FARMOS

Ant parlatimo uterimas ir medija: na mal su didelin pastinkama meda inuotora ir protinuosu kaina, Brooklyn mieste ir vėnuose prietentuosu: East New York, Jamaica, Maspeth, Ridgewood, Greenpoint Flatbush, South Brooklyn ir Central Brooklyn.

1 kam. — nuo \$1,500 iki \$16,000 mokėtis ant \$1.00 nuo \$150 iki \$200	6 f. — \$3,800 iki \$18,000
2 f. — \$1,800 iki \$10,000	8 f. — \$4,900 iki \$20,000
3 f. — \$2,500 iki \$12,000	9 f. — \$11,000 iki \$50,000
4 f. — \$3,500 iki \$15,000	

Budavojame namus ir duotame murgitius ant namū. Kas per daug pr. vėnuose parko, nieko nemoka namis ir aprašomo teisingai.

Ant parlatimo 900 farmū su trubeis ir gyvulinis apie New York, Jersey, South Island ir kitose valstijose. Kur geriausias žemės, prie giriū, vandeniū ir mazo traktos apyvėntis. Parlatomas su mazo inuotora ir lengva inuotacija.

B. ZINIS REALTY CO.
470 Lorimer Street BROOKLYN, N. Y.
BRANCH OFFICE:
Pagal Grand Street

P. Mikolainio Agentura

Paruoda išvokortes ant visū laivū Kompanijū nustatytais kaluomis: Liepajū \$107.00, Piliavū Karūliūdiū \$106.50, Klaipėdā \$107.00 ir \$5.00 War Tax.

P. Mikolainio Agentura parkviepia daugiausiai giminiū iš Lietuvos ir Amerikā. — Išvokortēs nuo Kauno ir Liepajaus į New Yorkū \$114.00.

Parupina papus, kelivius pastinka ant visū stočių New Yorko, parupina gerū nakvyne, nusiūnēia Išgautū ant dokū, aprupias Income Tax apmokėjimū, palyti ant laivū.

Kaipu Notary Public surašo įgaliojimus, Parlavimo aktus, Affidavitus, Peticijas su paliūdijimu Lietuvos Atstovybės Washingtonē.

Siūnēia Pinigus Lietuvy greitai, Amerikos Dorelais ir Aukšinnis žemiusiu dienos kursu. Kurie kreipasi į Mikolainio Agentūrā, visi busis užganėdinti.

P. Mikolainis
53 Hudson Ave.,
Brooklyn, New York.

LIETUVIS DENTISTAS

DR. A. PETRIKA
229 BEDFORD AVE.
Kampas North 4-tos gatvės, Viršū Dannonos Valstins.
BROOKLYN, N. Y.

Valandos: nuo 10 val. ryto 12 val. nuo 2 val. po pietū iki 8 val. vak.

Vasaros mėnesiais, iki spalio (Oct.) 1-mai d., subatomis ir nedėlionis uždaryta.

Telefons Stagg 1042.

Balavoju naujus ir taisau senus namus, apdirbu apie angus ir duris metaliniais oro suugotojais.

Perkraustau buizio ofisus ir išdirbu kas prie jų yra reikalinga.

Visā darbā garantuoju.

Z. RUCINSKAS
524 Metropolitan Ave.,
Brooklyn, N. Y.

Didžiausia Brooklyne Lietuvio Cėverykū Krautuvs

Užlaiko geriausių išdirbūčių Cėverykus, W. L. Douglas. Emerson ir kitokius. Užeikite persitikrinti.

Simanas Pociunas
Kampas Berry Street
127 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

Juozas Ginkus Fotografas

499 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Kampas Union Avenue.

Fotografuoju Veselijas, Pagrabus, Grupas, Selmynas ir pavienius. Darbas atsantia, kainos prieinamos. Kurie mylit turēt GRAZIUS savo paveiklus tad kreipkitės pas **JUOZĄ GINKŲ**, kuris padirba "paukus Paveiklus, kaip mafus taip ir dideles visokiū spalvū. Reikale kreipkitės pas Juozą Ginkū.

LIETUVIO APIEKA

Siunomi praneš. kad mano aptiekojē randasi visokios gydūntės, kaip Amerikosiškos, taip ir Europojiškos. Žemiau pagarsinu tikrai tokias gydūntes, kurios tankiausiai yra reikalingos dėl apsisugojimo arba dėl pralėnimo tokiū ligū, kaip baltis, su visuo skaudėjimu, reumatizmas, arba kaulū gėlimo ir nuo skilvio nemalium. Prie tū paprastū žmogaus silpnybiū visos didesnis ligos prisideda.

Miltelē nuo balēio ir visuo skaudėjimo 75c.
Miltelē nub reumatizmo ir kaulū gėlimo 75c. Skilvintis Biteris \$1.00.
Medicina ir Balsamas gerti ir tepti nuo visokiū reumatizmo \$1.50.

Todel, laike reikalo kreipkitės prie tautieciū, o busite kongeriantai užganėdinti.

Lietuvio Aptiekorius
FRANK A. URBAN
151 METROPOLITAN AVE. BROOKLYN, N. Y.

A. Kandrotas ir A. Mikalauskas

Naujai Pirkta Didele Bučerne

Kurose galima gauti visokios MĖSOS, užlaikomos pagal krajavā madā, kaip tai: Skilandziū, visokiū Dešrū ir visaip padarytos Rukytos Mėsos. Jaujū Parsiukū, Kumpiū, Krajavū Tankiniū ir Kudū Lašiniū.

Visadas šviežia mėsa ir ēystai (švariai) užlaikoma.

A. Kandrotas ir A. Mikalauskas
Vietoje buvusio M. Mierzwinskio.
125 GRAND STREET, kampas Berry St.,
BROOKLYN, N. Y. Tel. 3359 Greenpoint.

Ar galima but laimēt karas šitokiais "šautuvais", kuriais šauda (kaip ši fotografija rodo) 72 m. senis ir 13 m. vaikas.